

**Акредитирани тела за сертификација,
Бруклин парк, МН, САД,
Еквивалентен стандард на Европската Унија
за органско производство и преработка
за трети земји
2010**

ВОБЕД

Еквивалентниот стандард на Европската унија за органско производство и преработка за трети земји беше нарачан од, и е во сообразност со, Акредитирани тела за сертификација, Бруклин парк, МН, САД. Истиот е прилагоден од Европската регулатива (ЕЗ) 834/2009 и уште подетално разработените правила за спроведување во (ЕЗ) 889/2008 со цел да дадат основен стандард за Акредитирани тела за сертификација и нивните сертифицирани органски оператори (производители, преработувачи и трговци) кои работат надвор од Европската Унија.

Овој стандард ги комбинира, рационализира и упростува (ЕЗ) 834/2009 и уште подетално разработените правила за спроведување во (ЕЗ) 889/2008 и ги прилагодува за употреба надвор од правната рамка на Европската Унија, на тој начин обезбедувајќи правила за производство кои треба да ги користат операторите за да добијат сертификат еквивалентен на опишаниот во (ЕЗ) 834/2007.

Двете оригинални Регулативи вклучуваат голем број на барања од контролниот систем кои се од важност за контролните тела и голем број на административни барања кои се од важност за државните власти и самата Европска Комисија. Истите се отстранети (834.22, 834.27, 834.29-42, 889.48-56, 889.63-65, 889.67, 889.70-71, 889.80-88, 889.90-97) и се оставени само барањата кои операторите треба да ги применуваат. Од Акредитираните тела за сертификација кои го користат овој стандард се бара да покажат дека применуваат контролни мерки еквивалентни на тие кои се бараат во рамките на ЕУ.

Додадени се правила за органско производство на аквакултурни животни и алги, од септември 2010 година. Овие правила се засновани на Регулативата (ЕЗ) бр. 710/2009 и 834/2007 на Комисијата на ЕУ. Стандардите за аквакултурни животни (834.15) и алги (834.13) се исто така вметнати заради ажурирање на документот.

Стандардите за производство на квасци се исто така испуштени со оглед на тоа дека не постојат детално разработени правила. Стандардите за увозници (889.34) се исто така исклучени бидејќи не важат во контекст на земјите надвор од ЕУ.

Кога специфичните клаузули од оригиналните Регулативи упатуваат на институции, услуги или технички барања, кои или не се достапни, или не се од важност, или не се соодветни за земјите надвор од ЕУ, се применува алтернативна мерка чијашто намера е да биде еквивалентна.

Бидејќи Стандардот е развиен непосредно од јазиците на двете Европски Регулативи, Стандардот во најголема мера е сообразен со тие Регулативи. Кога се применуваат претходно споменатите алтернативни мерки, барањето може да се смета за еквивалентно.

Стандардот го придружуваат следниве Анекси:

АНЕКС I – Ѓубрива и средства за подобрување на својствата на почвата

АНЕКС II – Производи за заштита на растенијата

АНЕКС III – Минимални површини во затворено и на отворено и други услови за сместувањето за различните видови и типови на производство

АНЕКС IV – Максимален број на животни на хектар

АНЕКС V – Суровини во храната за животните

АНЕКС VI – Адитиви во храната за животните и некои супстанции кои се користат за исхрана на животните

АНЕКС VII – Производи за чистење и дезинфекција на простории и постројки за животинско производство

АНЕКС VIII – Некои производи и супстанции за употреба во производство и преработка на органска храна, вклучувајќи и адитиви и помошни средства во преработка на храна

АНЕКС IX – Дефиниции, ажурирани со дефинициите на аквакултурни животни и алги

АНЕКС X – Производи и супстанции кои се користат во фармерско производство и критериуми за нивно одобрување

АНЕКС XI – Критериуми за некои производи и супстанции во преработката

АНЕКС XII – Образец на изјава од продавачот

Сочинето за Акредитирани тела за сертификација, Бруклин парк, МН, САД

Од страна на Џејмс А. Ридл,

Органик индипендентс, ЈЛП

Винона, МН, САД

Реф.		ЕУ реф.	Еквивалентност / Сообразност
1	Цел		
1.1.	<p>Овој Стандард ја дава основата за одржлив развој на органско производство истовремено водејќи грижа за делотворно функционирање на пазарот, гарантирање на правична конкуренција, обезбедување на доверба кај потрошувачите и штитење на интересите на потрошувачите.</p> <p>Со него се воспоставуваат заедничките цели и начела за поддршка на правилата утврдени со овој Стандард во однос на:</p> <ol style="list-style-type: none"> сите фази на производство, подготовка и дистрибуција на органски производи и нивна контрола; и употребата на индикациите кои се однесуваат на органското производство во етикетањето и рекламирањето. 	834-член 1	С
2	Делокруг		
2.1	<p>Овој Стандард се применува на следниве производи кои потекнуваат од земјоделство кога таквите производи се ставаат во промет на пазарот во ЕУ или се наменети за ставање во промет на пазарот во ЕУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> живи или непреработени земјоделски производи; преработени земјоделски производи за употреба како храна; храна за животните; производи од аквакултурни животни и алги; и вегетативен саден материјал и семе за одгледување. <p>Производите на лов и риболов на диви животни не се сметаат за органско производство.</p>	834-член 1	С
2.2	<p>Овој Стандард се однесува на било кој оператор вклучен во активностите, во било која фаза на производство, подготовка и дистрибуција, кои се поврзани со производите утврдени со став 2.1. Меѓутоа, масовната угостителска дејност не подлежи на овој Стандард.</p>	834-член 1	С
2.3	<p>Овој Стандард се применува во рамките на меродавните национални и меѓународни закони кои се однесуваат на таквите производи, како што се законските одредби кои го уредуваат производството, подготовката, маркетингот, етикетањето и контролата, вклучително и законите за прехранбени производи и за исхрана на животните.</p>	834-член 1	Е
3	Цели за органско производство		
	<p>Следниве цели и начела од став 3 и 4 не се самите по себе стандарди, туку ја даваат рамката за примена на сите последователни барања и се користат како референтна точка кога се покренуваат прашања поврзани со толкување.</p> <p>Органското производство ги следи следниве општи цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> воспоставување на одржлив систем за управување во земјоделството со кој: <ol style="list-style-type: none"> се почитуваат природните системи и циклуси и се одржува и зајакнува здравјето на почвата, водата, растенијата и животните како и рамнотежата меѓу нив; се придонесува за висок степен на биолошка разновидност; одговорно се користат енергијата и природните ресурси, како што се вода, почва, органска материја и воздух; се почитуваат високи стандарди за благосостојба на животните, а особено се исполнуваат потребите за однесувањето на животните специфично за видот; 	834-член 3	Е

	2. се цели кон производство на производи со висок квалитет; се цели кон производство на широк асортиман на храна и други земјоделски производи кои одговараат на барањето на потрошувачите за производи произведени со употреба на процеси кои не им наштетуваат на животната средина, човековото здравје, здравјето на растенијата или здравјето на животните и нивната благосостојбата.		
4	Начела на органско производство		
4.1	Општи начела		
	<p>Органското производство се заснова на следниве начела:</p> <ol style="list-style-type: none"> соодветно осмислување и управување со биолошките процеси врз основа на еколошките системи употребувајќи ги природните ресурси кои се внатрешни за системот со методи со кои: <ol style="list-style-type: none"> се искористуваат живи организми и механички методи на производство; се практикува поледелство и сточарство поврзано со земјиштето или се практикува аквакултура во сообразност со начелото на одржливо искористување на рибниците; се исклучува употребата на ГМО и производи произведени од или со ГМО со исклучок на ветеринарни лекови; се засноваат на оценка на ризикот, и примена на мерки за претпазливост и превентивни мерки, кога е соодветно; ограничување на употребата на надворешни инпути. Кога се потребни надворешни инпути или не постојат соодветни практики на управување и методи од став (а), истите се ограничуваат на: <ol style="list-style-type: none"> инпути од органско производство; природни супстанции и супстанции од природно потекло; слабо растворливи минерални ѓубрива; строго ограничување на употребата на хемиски синтетизирани инпути на исклучителни случаи, а тоа се: <ol style="list-style-type: none"> кога не постојат соодветни практики за управување; и надворешните инпути од став (б) не се достапни на пазарот; или кога употребата на надворешни инпути од став (б) придонесува за неприфатливо влијание врз животната средина; прилагодување, кога е неопходно, и во рамките на овој Стандард, на правилата за органско производство земајќи ги предвид хигиенската состојба, регионалните разлики во климата и локалните услови, фазите на развој, и специфичните практики на одгледување. 	834-член 4	Е
4.2	Специфични начела кои се однесуваат на фармерско производство		
	<p>Покрај општите начела утврдени со член 4, органско фармерско производство се заснова на следниве специфични начела:</p> <ol style="list-style-type: none"> одржување и подобрување на животот на почвата и природната плодност на почвата, стабилноста на почвата, и биолошката разновидност на почвата, при тоа спречувајќи го и борејќи се против збивање на почвата и ерозија на почвата, и прихрана на растенијата главно преку почвениот екосистем; минимизирање на употребата на необновливи извори и надворешни инпути; рециклирање на отпадоците и нуспроизводите од растително и животинско потекло како инпути во производството на растенија и добиток; земање предвид на локалната и регионалната еколошка 	834-член 5	Е

	<p>рамнотежа при донесување на одлуки за производството;</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. одржување на здравјето на животните по пат на охрабрување на природната имунолошка одбрана на животното, како и селекција на соодветни раси и практики на одгледување; 6. одржување на здравјето на растенијата по пат на превентивни мерки, како што се избор на соодветни видови и вариетети отпорни на штетници и болести, соодветни плодореци, механички и физички методи и заштита на природните непријатели на штетниците; 7. практикување на сточарство прилагодено кон месноста и поврзано со земјиштето; <p>(3) почитување на висок степен на благосостојба на животните со почитување на потребите специфични за видот;</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. производство на производи од органски добиток од животни коишто биле одгледани на органски земјоделски стопанства од раѓање или излегување и во текот на нивниот живот; 9. избор на раси со обзира кон способноста на животни да се прилагодат на локалните услови, нивната живост и нивната отпорност кон болести и здравствени проблеми; 10. хранење на добитокот со органска храна за животните составена од земјоделски состојки од органско земјоделство и од природни неземјоделски супстанции; 11. применување на практики за одгледување на животните со кои се подобрува имунолошкиот систем и се зајакнува природната одбрана против болести, што нарочно ги вклучува редовното раздвижување и пристап до отворени површини и пасишта каде е соодветно; 12. исклучување на одгледување на вештачки поттикнати полиплоидни животни; и 13. одржување на биодиверзитетот на природните водни екосистеми, непрекинато здравје на водна животна средина и квалитет на околните водни и копнени екосистеми. 		
4.3	Специфични начела кои се однесуваат на преработка на органска храна		
	<p>Покрај општите начела утврдени со член 4, производството на преработена органска храна се заснова на следниве специфични начела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. производство на органска храна од органски земјоделски состојки, освен кога состојката не е достапна на пазарот во органски облик; 2. ограничување на употребата на прехранбени адитиви, на неоргански состојки со главно технолошки и сетилни функции и на микрохранливи состојки и помошни средства во преработката, така што да се употребуваат во најмала можна мера и само во случај на суштинска технолошка потреба или за конкретни хранливи намени; 3. исклучување на супстанции и методи на преработка кои може да доведат во заблуда во поглед на вистинската природа на производот; 4. преработка на храна со грижа, по можност со употреба на биолошки, механички и физички методи. 	834-член 6	Е
4.4	Специфични начела кои се однесуваат на преработка на органска храна за животните		
	<p>Покрај општите начела утврдени со член 4, производството на преработена органска храна за животните се заснова на следниве</p>	834-член 7	Е

	<p>специфични начела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. производство на органска храна за животните од органски суровини за храна за животните, освен кога суровината за храна за животните не е достапна на пазарот во органски облик; 2. ограничување на употребата на адитиви и помошни средства во преработката на храна за животните на најмала можна мера и само во случај на суштински технолошки или зоотехнички потреби или за конкретни хранливи намени; 3. исклучување на супстанции и методи на преработка кои може да доведат во заблуда во поглед на вистинската природа на производот; 4. преработка на храната за животните со грижа, по можност со употреба на биолошки, механички и физички методи. 		
4.5	Специфични начела кои се однесуваат на органско производство на аквакултурни животни и алги	710.4-24	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Водните површини за одгледување на органски алги и аквакултурни животни се од особена важност за одгледување и на безбедни и на висококвалитетни производи со минимално влијание врз водната животна средина. 2. Треба да се направат одредби за изведување на оценка за животната средина која ќе го опфати најдоброто прилагодување кон околната животна средина и ублажување на можните негативни последици. Треба да се земе предвид дека таквата оценка треба да води сметка органското производство на алги и аквакултурни животни да не биде само прифатливо за животната средина, туку во однос на други можности, во најголема мера согласно на интересите на широката јавност и еколошки и погодно и одржливо. 3. Специфичниот растворлив медиум на водата бара органските и неорганските аквакултурни производни единици соодветно да бидат разделени; треба да се воспостават соодветни мерки за разделување. 4. Одгледувањето на алгите може да има корисно дејство во некој поглед, како што е отстранување на хранливите материи, и може да им помогне на поликултурните системи. Мора да се води грижа да не дојде до прекумерна жетва на наоѓалиштата на диви алги со цел да се допушти нивна регенерација и да се води сметка производството да не предизвика значително влијание на состојбата на водната животна средина. 5. Органско производство на аквакултурни животни треба да води грижа да се исполнат потребите на животните специфични за видот. Во овој поглед, техниките на одгледување, системите за управување и задржните системи треба да ги исполнат потребите во однос на благосостојбата на животните. Треба да се зацртаат одредби за соодветна изградба на кафези и мрежи на море, како и за системите за одгледување на копно. Со цел да се минимизираат штетниците и паразитите и заради висока благосостојба на животните и нивно здравје, треба да се воспостави максимална густина на животинскиот фонд. Имајќи ја предвид широката разновидност на видовите со особени потреби, треба да се воспостават конкретни одредби. 6. Скорешниот технолошки развој доведе до употреба на затворен систем за рецикулација за аквакултурно производство – таквите системи зависат од надворешните инпути и висока енергија, но допуштаат намалено исфрлање на отпад и ги спречуваат бегствата. Поради начелото органското производство да биде што е можно поблиско до природата, употребата на таквите системи не треба да се дозволи за органското производство дури нови 		

	<p>знаења не станат достапни. Исклучителната употреба треба да биде можна само за специфичната производна состојба на мрестилиштата и одгледувалиштата.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Општите начела за органското производство се засноваат на соодветно осмислување и управување на биолошките процеси и еколошките системи со употреба на природни ресурси кои се внатрешни за системот со методи кои, особено за аквакултурата, се сообразни со начелото за одржливо искористување на рибниците. Во органското аквакултурно производство треба да се одржува биодиверзитетот на природните водни екосистеми. Овие начела инаку се засноваат на оценка на ризикот, и употреба на мерки за претпазливост и превентивни мерки, кога е соодветно. За таа цел, треба да се појасни дека вештачко поттикнување на размножувањето на аквакултурните животни со помош на хормони и хормонски деривати е неспоиво со концептот на органското производство и сфаќањето на потрошувачите за органски аквакултурни производи и дека таквите супстанции затоа не треба да се користат во органската аквакултура. 8. Храната за аквакултурните животни треба да ги исполнува хранливите потреби и исто така се бара да го исполни здравственото барање дека храната која потекнува од одреден вид не треба да му се дава на тој вид. 9. Суровините за хранење на органските месојадни риби и ракообразни животни по можност треба да бидат од органски извори или да потекнуваат од одржливо искористување на рибници. 10. Со оглед на раната фаза на органска аквакултура и одржливи рибници, може да се јави недостиг од органска храна за животните или храна за животните од одржливи рибници, па треба да се воведат одредби за употреба на неорганска храна. 11. За потребите на органско производство на аквакултурни животни и алги употребата на некои неоргански суровини за храна, адитиви за храна и помошни средства во преработката е дозволена под добро дефинирани услови. 12. Одгледувањето на мекотелни школки со исхрана со филтрирање на храната може да има корисно дејство на квалитетот на крајбрежната вода, по пат на отстранување на хранливите материи и нивната употреба исто така може да ги помогне поликултурните системи. Треба да се воспостават специфични правила за мекотелите, имајќи предвид дека нема потреба од дополнително хранење и дека влијанието врз животната средина може да биде помало од другите гранки на аквакултурата во тој поглед. 13. Управувањето со здравјето на животните треба првенствено да се заснова на спречување на болести. 14. Одредени супстанции за чистење, третман против обраснување, и дезинфекција на производните опреми и постројки треба да се одобрат под дефинирани услови. Во присуство на живи животни употребата на супстанции за дезинфекција бара особена грижа и мерки со кои ќе се води сметка нивната примена да не биде штетна. 15. Треба да се воспостават специфични правила за ветеринарно лекување каде што ќе се наведат различните видови на лекување и ќе се ограничи зачестеноста на употребата во случај на алопатско лекување. 16. Треба да се постапува претпазливо при ракување и превоз на живи риби со цел да се исполнат нивните физиолошки потреби. 17. Преодот кон методот на органско производство бара 		
--	--	--	--

	<p>прилагодување на сите средства кон органскиот метод за одреден период. Зависно од претходниот производствен систем, треба да се воспостават специфични преодни периоди.</p> <p>18. Треба да се воспостават одредби за специфични контролни барања коишто ги земаат предвид специфичностите на аквакултурата.</p> <p>19. Органската аквакултура е релативно ново поле на органско производство во споредба со органското земјоделство, каде што постојат долготрајни искуства на ниво на фарма. Со оглед на се' поголемиот интерес на потрошувачите за органски аквакултурни производи, веројатен е дополнителен пораст на преодот на аквакултурните единици кон органското производство. Ова набрзо ќе доведе до зголемени искуства и технички знаења. Освен тоа, се очекува планираните истражувања да доведат до нови сознанија, особено за задржните системите, потребата од неоргански состојки во храната, или густина на животинскиот фонд за одредени видови. Новите сознанија и техничкиот развој, кои би довеле до подобрување на органската аквакултура, треба да се одразат во правилата за производство. Затоа треба да се направат одредби за ревидирање на сегашните барања во смисла на нивно изменување каде што е соодветно.</p>		
5	Општи правила за производство		
5.1	Сообразност со стандардите		
	Операторите се придржуваат кон правилата за производство утврдени со меродавните оддели 5-10. Со цел да ја покажат својата сообразност обврзани се да водат меродавна евиденција како што е опишано во оддел 10.	834-член 8	Е
5.2	Придржување кон контролниот систем		
	<p>1. Секој оператор кој произведува, подготвува, складира, или извезува од трета земја органски производи или кој таквите производи ги става во промет, пред ставање во промет на било кој производ како органски или во преод кон органски: (а) за својата работа го известува овластеното контролно тело.</p> <p>2. Кога операторот на трета страна и' дава на подизведување какви било активности, тој оператор сепак подлежи на барањата од точка (а), а подизведуваниите активности подлежат на контролен систем.</p>	834-член 28	Е
	3. Кога операторот води неколку поделски единици во иста област единиците кои произведуваат неоргански посеви, заедно со просториите за складирање на земјоделските инпути, исто така подлежат на овие Стандарди и на контролен систем.	889-член 73	С
	4. Кога операторот води неколку сточарски единици, единиците кои произведуваат неоргански добитокот или добиточни производи исто така подлежат на овие Стандарди и на контролен систем.	889-член 79	Е
	5. Кога операторот води неколку единици за аквакултурни животни, единиците кои произведуваат неоргански аквакултурни животни исто така подлежат на овие Стандарди и на контролен систем.	889-член 79г (в. 710)	Е
5.3	Минимум контролни барања		
	<p>1. Кога стручната контрола се спроведува за прв пат, операторот сочинува и последователно одржува:</p> <p>(а) целосен опис на единицата и/или просторијата и/или активност;</p> <p>(б) сите практични мерки кои треба да се преземат на ниво на единицата и/или просторијата и/или активност за да се осигура сообразност со правилата за органско производство;</p>	889-член 63	

	<p>(в) мерките на претпазливост што треба да се преземат со цел да се намали ризикот од загадување од недозволени производи или супстанции и мерките за чистење што треба да се преземат во местата за складирање и низ производниот синџир на операторот. Кога е соодветно, описот и мерките дадени во првиот потстав може да се дел од системот за квалитет што го воспоставил самиот оператор.</p> <p>2. описот и мерките од став 1 се содржат во изјавата потпишана од страна на одговорниот оператор. Покрај тоа, оваа изјава ја содржи и обврската од страна на операторот:</p> <p>(а) да ги изведува работите во согласност со правилата за органско производство;</p> <p>(б) да прифати, во случај на прекршување или неправилности, примена на мерките од правилата за органско производство;</p> <p>(в) да преземе обврска на писмено да ги извести купувачите на производот со цел да се осигура дека индикациите кои се однесуваат на органски метод на производство се отстранети од ова производство.</p> <p>Операторот го сопотпишува извештајот од контрола на контролното тело каде што се наведени можните недостатоци и несообразности со овие Стандарди и ги презема неопходните поправни мерки.</p>		
5.4	Специфични контролни барања за растенија и растителни производи од фармерско производство или собирање – стручна контрола		
	<p>1. Целосниот опис на единицата од 5.3.1.:</p> <p>(а) се сочинува дури и кога операторот ја ограничува својата активност на собирање на самоникнати растенија;</p> <p>(б) ги посочува просториите за складирање и производство и земјишните парцели и/или површините за собирање и, по потреба, просториите каде што се изведуваат одредени работи за преработка и/или пакување;</p> <p>(в) го наведува датумот на последната примена врз парцелите и/или површините за собирање на производи чијашто употреба не соодветствува на правила за органско производство.</p> <p>2. Во случај на собирање на самоникнати растенија, практичните мерки од 5.3.1.б вклучуваат каква било гаранција дадена од трети страни кои операторот може да ги обезбеди за да потврди дека тие површини не биле, во период од најмалку три години пред собирањето, третирани со производи кои не се дозволени за употреба во органското производство наведени во Анекс I, II, IV, V, VI и VII.</p>	889-член 70	
5.5	Вршење на стручна контрола за алги		
	<p>Кога контролниот систем кој се однесува конкретно на алгите се спроведува за прв пат, целосниот опис на местото од 5.3.1.а вклучува:</p> <p>1. целосен опис на постројките на копно и на море;</p> <p>2. постројките наведени во 11.2.3, каде што е применливо;</p> <p>3. план за одржливо управување наведен во 11.2.4, каде што е применливо;</p> <p>4. за дивите алги се сочинува целосен опис и мапа на крајбрежните и морските површини на собирање и копнените површини каде што се изведуваат активности после собирање.</p>	889-член 73а (в. 710)	
5.6	Вршење на стручна контрола за добитокот и добиточни производи		
	<p>1. Кога контролниот систем кој се однесува конкретно на сточарството се спроведува за прв пат, целосниот опис на</p>	889-член 74	

	<p>единицата од 5.3.1.a вклучува:</p> <p>(а) целосен опис на просториите за добитокот, пасишта, отворени површини и др., и, каде што е соодветно, просториите за складирање, пакување и преработка на добитокот, добиточни производи, суровини и инпути;</p> <p>(б) целосен опис на постројките за складирање на арско ѓубре.</p> <p>2. Практичните мерки од 5.3.1.б вклучуваат:</p> <p>(а) план за фрлање на ѓубриво договорен со контролното тело или властите, заедно со целосен опис на површините наменети за поделелство;</p> <p>(б) кога е соодветно, во однос на фрлање на ѓубривото, писмен договор со стопанствата од 6.4.2.1.3 кои се придржуваат на одредбите од правилата за органско производство;</p> <p>(в) план за управување на единицата за органско сточарство.</p>		
5.7	Вршење на стручна контрола за производство на аквакултурни животни		
	<p>Кога контролниот систем кој се однесува конкретно на производство на аквакултурни животни се спроведува за прв пат, целосниот опис на единицата од 5.3.1.a вклучува:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. целосен опис на постројките на копно и на море; 2. оценка на животната средина наведена во 11.2.3 каде што е соодветно; 3. план за одржливо управување наведен во 11.2.4 каде што е соодветно; 4. во случај на мекотелите резиме на посебното поглавје на план за одржливо управување согласно барањата од правилата за одгледување од 11.23.2. 	889-член 79a (в. 710)	
5.8	За производство на мекотелни школкари, контролните посети се извршуваат пред и за време на максималното производство на биомаса.	889-член 79 (в. 710)	
5.9	Забрана за употреба на ГМО		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Генетски модифицирани организми (ГМО), и производите произведени од или со ГМО нема да се користат како храна, храна за животните, помошни средства во преработката, производи за заштита на растенијата, ѓубрива, средства за подобрување на својствата на почвата, семиња, вегетативен саден материјал, микроорганизми, и животни во органското производство. 2. За потребите на забраната од став 5.9.1, операторите кои користат такви неоргански производи купени од трети страни ќе побараат од купувачот да потврди дека набавените производи не се произведени од или со ГМО. 3. Еден можен образец за таква изјава на продавачот е утврден со Анекс XII. 	834-член 9 889-член 69	С
5.10	Забрана за употреба на јонизирачко зрачење		
	Се забранува употребата на јонизирачко зрачење заради третирање на органска храна или храна за животните, или на суровини употребени за органска храна или храна за животните.	834-член 10	С
6	Фармерско производство		
6.1	Општи правила за фармерско производство		
	1. Целото земјоделско стопанство се управува во сообразност со барања кои се однесуваат на органско производство.	834-член 11	С

	<p>2. Стопанството може да се подели на јасно разделени единици од кои сите не се управуваат според органското производство. Што се однесува до животните, се вклучуваат различни видови. Што се однесува до растенија, се вклучуваат различни вариетети кои лесно може да се разликуваат.</p> <p>3. Кога во стопанството не секоја единица се користи за органско производство, операторот ги држи земјиштето, животните, и производите што се користат за, или се произведени во органските единици разделено од оние кои се користат за или се произведени од неорганските единици и при тоа води соодветна евиденција за да го покаже разделувањето.</p>		
6.2	Преод	834-член 17	
6.2.1	Општи барања		
	<p>1. Следниве правила се применуваат на фармата на која се започнува органското производство:</p> <p>(а) преодниот период започнува веднаш кога операторот ќе го извести контролниот систем за својата активност;</p> <p>(б) во текот на преодниот период се применуваат сите правила воспоставени со овој Стандард;</p> <p>(в) се дефинираат преодни периоди специфични за видот на произведуваниот посев или животното (види став 6.2.2-6.2.6);</p> <p>(г) во стопанство или единица која е делумно во органското производство а делумно во преод кон органското производство, операторот ги држи органски произведените производи и производите во преод разделени, а животните разделени или веднаш разделиви и при тоа води соодветна евиденција за да го покаже разделувањето;</p> <p>(д) со цел да се одреди преодниот период наведен погоре, може да се земе предвид временскиот период кој му претходи веднаш на датумот на почетокот на преодниот период, под услов да се исполнат одредени услови;</p> <p>(е) животните и животинските производи произведени во текот на преодниот период од потстав (в) нема да се продаваат со индикации од 9.1 кои се користат за етикетање и рекламирање на производите.</p>		С
6.2.2	Преод - растенија и растителни производи		
	<p>1. За растенијата и растителните производи да се сметаат за органски правилата за производи од оддел 6.4 од овој Стандард мора да се применувале на парцелите во тек на преоден период од најмалку две години пред сеидбата, или, во случаи на тревни површини или повеќегодишен фураж, најмалку две години пред нивната употреба како храна за животните од органско земјоделство, или, во случај на повеќегодишни посеви освен фураж, најмалку три години пред првата жетва на органските производи.</p> <p>2. Контролното тело може да одлучи ретроактивно да го признае како дел од преодниот период било кој претходен временски период во кој:</p> <p>(а) земјишни парцели биле заведени во званична програма за заштита на животната средина или слична програма, под услов засегнатите мерки да се гаранција дека производите кои не се дозволени за органското производство не биле користени на тие парцели,</p> <p>(б) парцелите биле природни или земјоделски површини кои не биле третираны со производи кои не се дозволени за органското производство.</p> <p>3. Периодот од точка 6.2.2.2(б) може ретроактивно да се земе</p>	889-член 36	С Е С

	<p>предвид само доколку се обезбеди задоволителен доказ до контролното тело според кој истото ќе се сложи дека условите биле исполнувани во период од најмалку три години.</p> <p>4. Контролното тело може да одлучи, во одредени случаи, кога земјата била загадувана со производи кои не се дозволени за органското производство, да го продолжи преодниот период над периодот од став 1.</p>		
6.2.3	Преод – алги		
	<p>1. Преодниот период за површините за жетва на алгите изнесува шест месеци.</p> <p>2. Преодниот период за единица за одгледување на алги изнесува подолго од шест месеци или еден целосен произведен циклус.</p>	889-член 36a (в. 710)	
6.2.4	Преод – земјиште поврзано со органско сточарство		
	<p>1. Правилата за преод од став 6.2.2 од овој Стандард се применуваат на целата површина од производната единица на која се произведува храната за животните.</p> <p>2. Без оглед на одредбите од ставот 6.2.4, преодниот период може да се намали на една година за пасишта и површини на отворено кои ги користат нетревопасни видови. Овој период може да се намали на шест месеци кога засегнатото земјиште во текот на изминатата година не било третирано со производи кои не се дозволени за органското производство.</p>	889-член 37	С
6.2.5	Преод – добитокот и добиточни производи		
	<p>1. Кога неоргански добитокот се донесува на стопанството согласно став 6.7.2 од овој Стандард и доколку добиточни производи се продаваат како органски производи, правилата за производство од овој Стандард мора да се применувале најмалку:</p> <p>(а) 12 месеци во случај на коњи и говеда, вклучувајќи ги и видовите бивол и бизон, за производство на месо, а во секој случај најмалку три четвртини од нивниот животен век;</p> <p>(б) шест месеци во случај на ситни преживари и свињи и животни за производство на млеко;</p> <p>(в) 10 недели за живина за производство на месо, донесена на возраст до три дена;</p> <p>(г) шест недели во случај на живина за производство на јајца.</p> <p>2. Каде што постојат неоргански животни во стопанството на почетокот на преодниот период нивните производи може да се сметаат за органски доколку постои истовремен преод на целата производна единица, вклучувајќи ги и добитокот, пасиштата и/или било кое земјиште што се користи за храна за животните. Вкупниот искомбиниран преоден период и за постојните животни и за нивното потомство, пасишта и/или било кое земјиште што се користи за храна за животните, може да се намали на 24 месеци, доколку животните главно се хранат со производи од производната единица.</p>	889-член 38	С
6.2.6	Преод – производство на аквакултурни животни		
	<p>1. За аквакултурни производни единици се применуваат следниве преодни периоди за следниве видови на аквакултурни простории вклучувајќи ги и постојните аквакултурни животни:</p> <p>(а) за површините кои не може да се осушат, очистат и дезинфицираат, преоден период од 24 месеци;</p> <p>(б) за површините кои биле осушени, или одморени, преоден период од 12 месеци;</p> <p>(в) за површините кои биле осушени, очистени и дезинфицирани,</p>	889-член 38a (в. 710)	

	<p>преоден период од шест месеци;</p> <p>(г) за површините на отворено море вклучувајќи ги и тие каде се одгледуваат мекотелни школкари, преоден период од три месеци.</p> <p>2. Контролното тело може да одлучи ретроактивно да го признае како дел од преодниот период кој било претходно документиран период во кој површините не бил третирани или изложувани на производи кои не се дозволени за органското производство.</p>		
6.3	Паралелно производство		
6.3.1	Паралелно производство – растително производство		
	<p>1. Кога стопанството на операторот се соочува со климатски, географски и структурни потешкотии, производителот може да поднесе барање до контролното тело во истото подрачје да води и органски и неоргански единици:</p> <p>(а) во случај на производство на повеќегодишни посеви, кои бараат период на одгледување од најмалку три години, кога вариететите не може лесно да се разликуваат, под услов да се исполнети следниве услови:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. засегањето производство да е дел од план за преод во однос на кој производителот дава цврсто ветување, а во кој се зацртува почетокот на преодот за последниот дел од засегањето подрачје кон органско производство во најкус можен рок кој во никој случај не смее да го надмине максимумот од пет години; ii. да се преземени соодветни мерки да се осигура трајното разделување на производите добиени од секоја засегањата единица; iii. контролното тело да се известува за жетвата на секој од засегањето производи најмалку 48 часа однапред; iv. после завршувањето на жетвата, производителот да го известува контролното тело за точните количества оженети на засегањата единица и за мерките применети заради разделување на производите; v. планот за преод да бил одобрен од страна на контролното тело; ова одобрување се потврдува секоја година после почетокот на планот за преод; <p>(б) во случај на подрачја наменети за земјоделско истражување или формално образование одобрено од контролното тело и под услов да се исполнети условите утврден со точка 6.3.1.1(a)(ii)(iii)(iv) и меродавниот дел од точка (v).</p> <p>(в) во случај на производство на семе, вегетативен саден материјал и расад и под услов да се исполнети условите утврдени со точка 6.3.1.1(a)(ii)(iii)(iv) и меродавниот дел од точка (v);</p> <p>(г) во случај на тревни површини кои се користат исклучиво за пасење.</p> <p>2. Контролното тело може да ги овласти стопанства кои спроведуваат земјоделски истражувања или формално образование да одгледуваат органски и неоргански добитокот од ист вид, кога се исполнети следниве услови:</p> <p>(а) да се преземени соодветни мерки, за кои контролното тело е известено однапред, со цел да се гарантира трајно разделување помеѓу добитокот, добиточните производи, арското ѓубре и производите за исхрана на добитокот за секоја од единиците;</p> <p>(б) производителот да го известува контролното тело однапред за било која испорака или продажба на добитокот или добиточни производи;</p> <p>(в) операторот да го известува контролното тело за точните количества произведени на единиците заедно со сите карактеристики кои</p>	889-член 40	Е

	допуштаат идентификација на производите и потврдуваат дека се применети мерки за разделување на производите.		
6.3.2	Паралелно производство – добитокот		
	<p>1. Неорганскиот добиток може да биде присутен во стопанството под услов да се одгледува на единици каде објектите и парцелите се јасно разделени од единиците кои произведуваат согласно правила за органско производство и да станува збор за различни видови.</p> <p>2. Неоргански добитокот може да користи органски пасишта за ограничен временски период, под услов таквите животни да доаѓаат од систем на фармерско производство како што е дефиниран во став 3(б) и органските животни да не се во исто време присутни на тоа пасиште.</p> <p>3. Органски животни може да пасат на заедничко земјиште, под услов:</p> <p>(а) земјиштето да не било третирано со производи кои не се дозволени за органското производство најмалку три години;</p> <p>(б) сите неоргански животни кои ја користат засегнатата земја да потекнуваат од системи на фармерско производство кои целат кон одржливо искористување на земјиштето (на пр. фарми во запуштени подрачја, програми за животната средина, повисока благосостојба на животните).</p> <p>(в) сите добиточни производи од органските животни, дури се користи земјиштето, нема да се сметаат за од органско производство, доколку не може да се обезбеди соодветно разделување од неорганските животни.</p> <p>4. Во текот на преместувањето на животните помеѓу единиците тие може да пасат на неорганско земјиште кога се преместуваат во од од едно подрачје за испаша на друго. Вносот на неорганската храна за животните, во облик на трева и друга вегетација којашто животните ја пасат, во текот на овој период не смее да надмине 10% од вкупната храна за животните годишно. Овој износ се пресметува како процент од сувата материја од производите за исхрана на добитокот од земјоделско потекло.</p> <p>5. Операторите водат документирана евиденција за примената на одредбите од 6.3.2.</p>	889-члн 17	С
6.3.3	Паралелно производство – пчеларство		
	<p>Кога стопанството на операторот се соочува со климатски, географски или структурни потешкотии, и, заради опрашување, операторот може да води органски и неоргански пчелни единици во истото стопанство, под услов да се исполнети сите барања од правилата за органско производство, со исклучок на одредбата за местоположба на пчеларниците. Во тој случај производот не може да се продава како органски.</p> <p>Операторот води документирана евиденција за примената на оваа одредба.</p>	889-члн 41	Е
6.4	Правила за растително производство		
	Покрај општите правила за фармерско производство утврдени со став 6.1, следниве правила се применуваат за органското растително производство:		С
6.4.1	Семиња		
	1. За производство на производи покрај семе и вегетативен саден материјал се користат само органски произведени семиња и саден материјал. За таа цел, матично растение во случај на семиња и растението родител во случај на вегетативен саден материјал мора	834-член 12.1	С

	да биле произведени согласно правилата утврдени со овој Стандард најмалку за една генерација, или, во случај на повеќегодишни посеви, два турнуси.		
6.4.2	Употреба на семиња или вегетативен саден материјал кои не се добиени по пат на органски метод на производство		
	<p>1. Кога органски семиња или вегетативен саден материјал не се достапни на пазарот</p> <p>(а) може да се употребува семе и вегетативен саден материјал од производна единица во преод кон органско земјоделство,</p> <p>(б) кога не важи точка (а), контролните тела може да одобрат употреба на неорганско семе или вегетативен саден материјал доколку не се достапни од органско производство. Меѓутоа, за употребата на неорганско семе и семенски компир важат следниве ставови од 2 до 9.</p> <p>2. Неорганско семе и семенски компир може да се употребуваат, под услов семето и семенскиот компир да не биле третирани со производи за заштита на растенијата покрај оние одобрени за третирање на семе согласно став 6.4.3, освен доколку хемиското третирање е пропишано согласно националните барања за фитосанитарни цели за сите сорти од даден вид во подрачјето каде што се употребува тоа семе или семенски компир.</p> <p>3. Видовите за кои е утврдено дека органски произведеното семе или семенски компир се достапни во доволни количества и за значителен број на сорти не може да станат предмет на одобрението согласно став 1(б) горе, освен доколку ова не се оправда со некоја од целите од став 5(в) долу.</p> <p>4. Одговорноста да се даде одобрението од став 1(б) лежи кај контролното тело.</p> <p>5. Одобрението за употреба на семе или семенски компир кои не се добиени по пат на органски метод на производство може да се даде само во следниве случаи:</p> <p>(а) кога ниту еден добавувач, што значи оператор кој тргува со семе или семенски компир со друг оператор, не може да го испорача семето или семенскиот компир пред сеидбата или садењето во случаи кога корисникот го нарачал семето или семенскиот компир во разумен рок;</p> <p>(б) кога корисникот може да покаже дека посакуваниот сорт и ниту една од регистрираните алтернативи за истиот вид не се соодветни и дека затоа одобрението е значајна за неговото/нејзиното производство;</p> <p>(в) кога истото е оправдано за употреба во истражувања, тестирања во рамки на полски опити од помал обем, или за најразлични конзервациони цели договорени со контролното тело.</p> <p>6. Одобрението се дава пред сеидбата на посеви.</p> <p>7. Одобрението се дава само на поединечни корисници за секоја сезона посебно и контролното тело одговорно за одобрението ги регистрира количествата на семе или семенски компир кои биле одобрени.</p> <p>8. По исклучок од став 7, контролното тело може на сите корисници да им даде општа одобрение:</p> <p>(а) за одреден вид кога и само доколку се исполнети условите утврдени со став 5(а);</p> <p>(б) за одреден сорт кога и само доколку се исполнети условите утврдени со став 5(б);</p> <p>Одобрението од првиот потстав јасно се забележува во евиденцијата што ја води контролното тело.</p>	889-член 45	Е

6.4.3	Управување со почвата и измени		
	<ol style="list-style-type: none"> Во органското растително производство се применуваат техники на обработка на почвата и одгледување со коишто се одржува или зголемува органската материја во почвата, се зајакнува стабилност на почвата и биолошка разновидност на почвата, и се спречува збивање на почвата и ерозија на почвата; Плодноста и биолошката активност на почвата се одржуваат и зголемуваат по пат на повеќегодишни плодореци кои вклучуваат легуминозни култури и други култури за зелено ѓубриво, и по пат на употреба на арско ѓубре и органски материјал, обете по можност компостирани, од органско производство. Дозволена е употребата на биодинамички препарати. Покрај тоа, ѓубривата и средствата за подобрување на својствата на почвата може да се користат доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс X. <p>Не смее да се употребуваат минерални азотни ѓубрива.</p>	834-член 12.1	C
6.4.4	Прибегнување кон ѓубрива и средства за подобрување на својствата на почвата		
	<ol style="list-style-type: none"> Кога хранливите потреби на растенијата не може да се задоволат со практиките на одгледување, плодорециот и применување на органските материи (став 6.4.2) само ѓубривата и средства за подобрување на својствата на почвата од Анекс I од овој Стандард може да се употребат во органското производство и само во толкава мера колку што е тоа неопходно. Операторите водат документирана евиденција за потребата да го употребат производот. Вкупното количество на арско ѓубре што се применува во стопанството не смее да надмине 170 кг азот годишно/хектар земјоделска површина што се употребува. Ова ограничување се применува само на употребата на шталско ѓубре, пресушено шталско ѓубре и дехидрирано живинско ѓубре, компостиран животински измет, вклучително и живинско ѓубре, компостирано шталско ѓубре и течни животински екскременти. Органски земјоделски стопанства може да воспостават писмени договори за соработка исклучиво со други стопанства и претпријатија кои се сообразни со правилата за органско производство, во намера да се употреби вишокот ѓубре од органско производство. Максималната граница од став 2 се пресметува брз основа на сите единици за органско производство вклучени во таквата соработка. Соодветни препарати од микроорганизми може да се употребат за подобрување на севкупната состојба на почва или заради достапност на хранливите материи во почва или во посевиите. За активирање на компостот може да се користат соодветни препарати на растителна основа или препарати од микроорганизми. 	889-член 3	C
6.4.5	Се забранува хидропонично производство.	889-член 4	C
6.5	Спречување и третирање на штетниците		
	<ol style="list-style-type: none"> Спречување на штетата предизвикана од штетници, болести и плевели се заснова првенствено на заштитата на природните непријатели, избор на видови и вариетети, плодореци, техники на одгледување и топлински процеси. Во случај на утврдена закана за посевот, производи за заштита на растенијата може да се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс X. 	834-член 12.1	C

6.5.1	Прибегнување кон третирање на штетниците		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кога растенијата не може соодветно да се заштитат од штетници и болести со мерките споменати погоре, само производите од Анекс II од овој Стандард може да се користат во органското производство. Операторите водат документирана евиденција за потребата да го употребат производот. 2. За производите кои се користат во стапици и распрскувачи, освен распрскувачи на феромони, стапиците и/или распрскувачите не смее да дозволат супстанциите да се ослободат во животната средина и да го спречат допирот меѓу супстанциите и посевите коишто се одгледуваат. После употребата стапиците се собираат и безбедно се одлагаат. 	889-член 5	C
6.5.2	Чистење и дезинфекција		
	Производите за чистење и дезинфекција во растителното производство се користат само доколку се дозволени за употреба во органско производство согласно Анекс X.	834-член 12.1	E
6.5.3	Загадување		
	Сите техники коишто се користат во растителното производство треба да спречат или минимизираат било каков придонес за загадување на животна средина.	834-член 12.1	C
6.5.4	Складирање на инпути		
	Во случај на единици за органско производство на растенија и добиток се забранува складирање на инпути во производната единица покрај оние дозволени согласно овој Стандард.	889-член 35	C
6.6.1	Производство на печурки		
	<p>За производство на печурки може да се користат супстрати само доколку се составени од следниве компоненти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. шталско ѓубре и животински измет: <ol style="list-style-type: none"> (а) или од стопанства кои произведуваат согласно органски метод на производство; (б) или од Анекс I, само кога производот од точка (i) не е достапен; и кога не надминуваат 25% од тежината на сите компоненти од супстратот, освен покривниот материјал и било кое додадено количество вода, пред компостирање; 2. производи од земјоделско потекло, покрај оние од точка (а), од стопанства кои произведуваат според методите за органско производство; 3. тресет кој не бил хемиски третиран; 4. дрво, нетретирано со хемиски производи после сечата; 5. минерални производи од Анекс I, вода и почва. 	889-член 6	C
6.6.2	Собирање на самоникнати растенија		
	<p>Собирањето на самоникнати растенија и нивни делови, кои природно растат на природни површини, шуми и земјоделски површини се смета за органски метод на производство под услов:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. тие површини да не биле, во период од најмалку три години пред собирањето, третирани со производи покрај оние дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс I; 2. собирањето да не влијае врз стабилноста на природните живеалишта или одржување на видовите во подрачјето на собирање. 	834-член 12.2	C
6.7	Правила за сточарство		

	1. Покрај општите правила за фармерско производство утврдени со став 6.1, следниве правила се применуваат за сточарството:	834-член 14	С
	Обележување на добитокот	889-член 75	С
	Добитокот се обележува трајно со помош на техники прилагодени за секој вид, поединечно во случај на крупни цицачи и поединечно или по партија во случај на живина и ситни цицачи.		
6.7.1	Потекло на животните		
	Што се однесува до потеклото на животното, органскиот добитокот се раѓа и одгледува во органски земјоделски стопанства.	834-член 14	С
6.7.2	Употреба на неоргански животни		
	<p>1. За потребите на размножување, неоргански одгледани животни може да се донесат во стопанството под специфични услови. Таквите животни и нивните производи може да се сметаат за органски после придржување кон преодниот период од 6.2.</p> <p>2. Неоргански животни може да се донесат во стопанството за потребите на размножување само кога органските животни не се достапни во доволен број и под услови утврдени со ставовите 3 до 5.</p> <p>3. Неоргански млади цицачи, кога за прв пат се составува стадото или јатото, се одгледуваат согласно правилата за органско производство веднаш откако ќе се одбијат од доење. Освен тоа, се применуваат следниве ограничувања на денот кога животните влегуваат во стадото:</p> <p>(а) бафала, телиња и ждребиња да се на возраст до шест месеци;</p> <p>(б) јагниња и јариња да се на возраст до 60 дена;</p> <p>(в) прасињата да тежат до 35 кг.</p> <p>4. Неоргански возрасни машки и неспарувани женски цицачи, заради обновување на стадото или јатото, треба последователно да се одгледуваат согласно правила за органско производство. Освен тоа, бројот на женските цицачи подлежи на следниве годишни ограничувања:</p> <p>(а) најмногу 10% на возрасни коњи или говеда, вклучувајќи ги видовите биволи и бизони, добитокот и 20% од возрасните свињи, овци и кози, како женски животни;</p> <p>(б) за единици со помалку од 10 коњи или говеда, или со помалку од пет свињи, овци или кози, било какво обновување како што е споменато погоре се ограничува на најмногу едно животно годишно. Оваа одредба од овој став се очекува да се ревидира во 2012 година во намера да се избрише.</p> <p>5. Процентите од став 3 може да се зголемат до 40%, што подлежи на претходна одобрение од контролното тело, во следниве посебни случаи:</p> <p>(а) кога се презема поголемо проширување на фармата;</p> <p>(б) кога се менува расата;</p> <p>(в) кога се почнува нов вид на специјализација на добитокот;</p> <p>(г) кога постои опасност расите да исчезнат поради фармерското производство и во случај која животните од тие раси не мора нужно да се неспарувани.</p> <p>6. Животните кои се затекнати во стопанство на почетокот на преодниот период и нивните производи може да се сметаат за органски после придржување кон преодниот период од 6.2.</p>	834-член 14	С
6.7.3	Употреба на неоргански животни		

	<p>Кога не се достапни органски животни, а со претходна одобрение од контролното тело,</p> <ol style="list-style-type: none"> кога јатото се составува за прв пат, се обновува или повторно се воспоставува, а органски одгледана живина не е достапна во доволен број, неоргански одгледана живина може да се донесе во органска производна единица за живина, под услов кокошките за производство на јајца и живината за производство на месо да се на возраст до три дена; неоргански одгледани кокошки за производство на јајца на возраст до 18 недели може да се донесат во органска добиточна единица до 31 декември 2011 година, кога органски одгледаните кокошки не се достапни и под услов да се исполнети меродавните одредби кои се однесуваат на хранење и спречување на болести и лекување. 	889-член 42	Е
6.7.4	Катастрофални околности		
	<p>Контролното тело може на привремена основа да одобри:</p> <ol style="list-style-type: none"> во случај на висока смртност на животни поради здравствени или катастрофални околности, обнова или реконструирање на стадото или јатото со неоргански животни, кога органски одгледани животни не се достапни; <p>После одобрението од контролното тело, поединечните оператори водат документирана евиденција за употребата на горниот исклучок.</p>	889-член 47	Е
6.7.5	Практики на одгледување и услови за сместување		
	<ol style="list-style-type: none"> Што се донесува до практики на одгледување и услови за сместување <ol style="list-style-type: none"> персоналот којшто ги чува животните мора да поседува неопходно основно познавање и вештини за здравјето и потребите во однос на благосостојбата на животните; практиките на одгледување, вклучувајќи ги и густина на животните, и услови за сместување треба да водат сметка за исполнување на развојните, физиолошките и етолошките потреби на животните; добитокот треба да има постојан пристап до отворени површини, по можност пасишта, секогаш кога временските услови и состојбата на земјиштето тоа го допуштаат, освен ако ограничувањата и обврските поврзани со заштитата на човековото и животинското здравје се наметнати врз основа на меродавни национални закони; бројот на добитокот се ограничува во смисла на минимизирање на прекумерно испасување, раскалување на почвата, ерозија, или загадување што го предизвикуваат животните или со расфрлање на ѓубривото; органски добитокот се држи одвоено од другиот добиток. Меѓутоа, пасење на органските животни врз заедничко земјиште и на неорганските животни врз органско земјиште се дозволува под одредени ограничувачки услови (види 6.3.2); времетраењето на превезувањето на добитокот се минимизира; утовар и истовар на животните се изведува без употреба на било каков вид на електрична стимулација за да се потераат животните. Се забранува употребата на алопатски средства за смирување, пред или за време на превозот. 	834-член 14	С
6.7.6	Густина на животните		
	<ol style="list-style-type: none"> Вкупната густина на животните треба да биде таква што нема да ја надмине границата од 170 кг годишно/хектар земјоделска 	889-член 15	С

	површина од 6.4.4.2. 2. За да се одреди соодветната густина на добитокот како што е наведено погоре, контролното тело утврдува добиточни единици еквивалентни на горната граница. Бројките утврдени со Анекс IV може да се земат како насока.		
6.7.7	Пристап до отворени површини		
	1. Отворените површини може делумно да се покријат. 2. Тревопасните животни треба да имаат пристап до пасишта за пасење секогаш кога условите тоа го допуштаат. 3. Во случаи кога тревопасните животни имаат пристап до пасишта во текот на периодот на пасење и кога системот за зимно сместување допушта слобода на движење на животните, може да се укине обврската за обезбедување на отворени површини во текот на зимските месеци. 4. Без оглед на став 2, бикови на возраст над една година треба да имаат пристап до пасишта или до отворени површини. 5. Живината треба да има пристап до отворени површини најмалку една третина од нивниот животен век. 6. Отворените површини за живина треба во поголем дел да се обраснати со вегетација и да се обезбедени со заштитни постројки и треба да се допушти птиците да имаат лесен пристап до соодветен број на корита за хранење и поење. 7. Кога живината се чува на затворено поради ограничувања или обврски наметнати по основ на националните закони, тогаш треба постојано да имаат пристап до доволни количества на кабеста храна и погоден материјал со цел да се исполнат нивните етолошки потреби.	889-член 14	С
6.7.8	Можен исклучок: Специфични допуштања во управувањето со органски добитокот		
	Конечната фаза на гоење на возрасни говеда за производство на месо може да се одвива на затворено, под услов периодот поминат во затворено да не надмине една петтина од животниот век на животното, а во секој случај најмногу три месеци.	889-член 46	С
6.7.9	Забрана на сточарство без земја		
	Се забранува сточарство без земја, кога операторот на добитокот не управува земјоделска површина и/или нема утврдено писмен договор за соработка со друг оператор како што е наведено во 6.4.4.	889-член 16	С
6.7.10	Можен исклучок: Врзување на животните		
	1. Врзување или изолација на добитокот се забранува, освен за поединечни животни за ограничен временски период, и само доколку ова е оправдано од причини за безбедност, благосостојба или ветеринарно лекување. 2. Кога стопанството на операторот се соочува со климатски, географски или структурни потешкотии, контролното тело може да дозволи добитокот во помалите стопанства да се врзува доколку не е возможно добитокот да се држи во групи соодветни на нивните барања за однесување, под услов да имаат пристап до пасишта во текот на периодот на пасење и најмалку два пати неделно пристап до отворени површини кога напасувањето не е возможно.	889-член 14 889-член 39 889-член 18.4	С Е
6.7.11	Управување со животните		
	Било какво измачување, вклучувајќи го и сакатењето, се сведува на минимум во текот на целиот живот на животното, вклучително и	889-член	С

	<p>времето на колење.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зафати како што се врзување на еластични јамки на опашките на овците, сечење на опашката (купирање), потсекување на забите, потсекување на клуновите, и обезрожување нема да се извршуваат рутински во органското земјоделство. Меѓутоа, некои од овие зафати може да се одобрат од страна на контролното тело од причини за безбедност доколку нивната намера е да се подобри здравјето, благосостојбата или хигиената на добитокот од случај до случај. Било какво измачување на животните се сведува на минимум по пат на изведување на зафатите само на најсоодветната возраст и од страна на стручен персонал. 2. Физичката кастрација се дозволува со цел да се одржи квалитетот на производите и традиционалните практики на производство, но само под услови утврдени со вториот потстав на став 1. 		
6.7.12	Правила кои се однесуваат на условите за сместување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изолирањето, греењето и проветрувањето на објектите треба да осигура циркулацијата на воздухот, нивото на прашина, релативната влажност на воздухот, и концентрацијата на гасовите да се одржат во граници кои не се штетни за животните. Објектот треба да допушти влегување на изобилство во природен воздух и светлина. 2. Сместувањето на добитокот не е задолжително во подрачја со соодветни климатски услови кои допуштаат животните да живеат на отворено. 3. Густина на животните во објектите треба да обезбеди удобност, благосостојба и потребите на животните специфични за видот кои, особено, зависат од видот, расата и возраста на животното. Исто така се земаат предвид и потреби за однесување на животните, кои особено зависта од големината на групата и полот на животните. Густината треба да осигура благосостојба на животните така што ќе им обезбеди доволно просто да стојат природно, лесно да легнат, да се свртат, да се тимарат, да ги заземат сите природни пози и да ги направат сите природни движења како што се истегање и плескање со крилата. 4. Минималната површина за површините на затворено и отворено, и другите карактеристики за сместување на различни видови и категории животни се утврдени во Анекс III. 	889-член 10	C
6.7.13	Специфични услови за сместување и практики на одгледување за цицачи		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Објектите за добитокот треба да имаат рамни, но не лизгави подови. Најмалку половината од површината на затворено како што е наведено во Анекс III треба да биде полна, т.е. да не е изградена од летвички или решетки. 2. Објектите треба да содржат удобни, чисти и суви места за лежење/одмор од доволна големина, коишто се изградени од полна конструкција, а не од летвички. Во местото за одмор треба да се постават изобилни количества сува постелка расфрлана со материјал за простирање. Простирката се состои од слама или друг погоден природен материјал. Простирката може да се подобри и збогати со било кој минерален производ наведен во Анекс I. 3. Сместувањето на телиња во поединечни јасли се забранува за возраст над една недела. 4. Маториците се држат во групи, освен по последната фаза на бременост и во текот на периодот на доење. 5. Прасиња нема да се чуваат на рамни подови или во кафези. 	889-член 11	C

	6. Местата за раздвижување за свињите треба да допуштаат исфрлање на измет и ринење. За потребите на ринењето, може да се додаваат различни супстрати.		
6.7.14	Специфични услови за сместување и практики на одгледување за живина		
	<p>1. Живината не смее да се чува во кафези.</p> <p>2. водни птици треба да имаат пристап до поток, езерце, езеро или базен секогаш кога временските и хигиенските услови го допуштаат тоа со обзир кон нивните потреби специфични за видот и барањата за благосостојба на животните.</p> <p>3. Објектите за сета живина треба да ги исполнува следниве услови:</p> <p>(а) најмалку една третина од подната површина треба да биде полна, т.е. да не е изградена од летвички или решетки, и покриена со материјал простирка како што се слама, дрвни струготини, песок или бусен.</p> <p>(б) во просториите за сместување на живина наменети за несилки доволно голем дел од подната површина треба да биде достапен за собирање на птичијот измет;</p> <p>(в) треба да имаат прачки по големина и број сразменри на големината на групата и птиците како што е утврдено со Анекс III.</p> <p>(г) треба да имаат влезни/излезни вратенца со големина соодветна на птиците, и овие вратенца треба да имаат комбинирана должина од најмалку 4 м на 100 м² површина од просторијата за сместување што им е достапна на птиците;</p> <p>(д) секоја просторија за сместување на живината не смее да содржи повеќе од:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. 4800 кокошки, ii. 3000 несилки, iii. 5200 бисерки, iv. 4000 женски мошусни или пекиншки патки или 3200 машки мошусни или пекиншки патки или други патки. v. 2500 копуни, гуски или мисирки; <p>(д) вкупната искористена површина на просторијата за сместување на живина за производство на месо на секоја поединечна единица не смее да надмине 1600 м²;</p> <p>(ф) просториите за сместување на живината треба да се изградат на начин што на птиците ќе им се допушти лесен пристап до отворени површини.</p> <p>4. Природното светло може да се надополни на вештачки начин со цел да се обезбеди максимум 16 часа светлина дневно со непрекинат ноќен период за одмор без вештачко светло од најмалку осум часа.</p> <p>5. За да се спречи употребата на методи за интензивно одгледување, живината треба да се одгледува или додека да ја наполни минималната возраст или да потекнува од бавнорастечки соеви на живина. Кога операторот не користи бавнорастечки соеви живина минималната возраст во време на колење изнесува:</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) 81 ден за кокошки; (б) 150 дена за капуни; (в) 49 дена за пекиншки патки, (г) 70 дена за женски мошусни патки, (д) 84 дена за машки мошусни патки, (ф) 92 дена за диви патки, (е) 94 дена за бисерки, 	889-член 12	С

	(ж) 140 дена за машки мисирки и гуски за печење, и (з) 100 дена за женски мисирки. Контролното тел ги дефинира критериумите за бавнорастечките соеви или ќе состави список на истите и оваа информација ќе им ја достави на операторите.		
6.7.15	Размножување на добитокот		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Размножувањето се одвива со природни методи. Вештачко осеменување, сепак, се дозволува; 2. Размножувањето нема да се поттикнува со третмани со хормони или слични супстанции, освен ако тоа не е облик на ветеринарно терапевтско лечење во случај на поединечно животно; 3. Другите облици на вештачко размножување, како што се клонирање и пренос на ембриони нема да се користат; 4. Треба да се избираат соодветни раси. Изборот на раси исто така треба да придонесе за спречување на какво било измачување и за избегнување на потребата од сакатење на животните; 5. При избор на раси или соеви треба да се земат предвид способноста на животните да се прилагодат на локалните услови, нивната живост и нивната отпорност кон болести. Освен тоа, раси и соеви на животни се избираат така што да се одбегнат специфични болести или здравствени проблеми кои се поврзуваат со некои раси или соеви кои се користат во интензивното производство, како што е синдром на стрес кај свињите, синдромот ПСЕ (блед мек исцедок), ненадејна смрт, спонтан абортус и потешкотии при пораѓање кои бараат зафати за царски рез. Треба да им се дава предност на автохтоните раси и соеви. 	834-член 14 889-член 8	С
6.7.16	Храна за животните		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Храната за животните првенствено се добива од стопанството каде што животните се држат или од други органски земјоделски стопанства во истиот регион; 2. Добитокот се храни со органска храна за животните којашто ги исполнува хранливите потреби на животните во различните фази на нивен развој. Дел од оброкот може да содржи храна за животните од стопанства кои се во преод кон органско земјоделство; 3. Со исклучок на пчелите, добитокот треба да има постојан пристап до пасишта и кабеста храна; 4. Неорганични суровини за храна за животните од растително потекло, суровини за храна за животните од животинско и минерално потекло, адитиви за храна за животните, одредени производи кои се користат за исхрана на животните, и помошни средства во преработката се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс XI; 5. Регулатори на растот и синтетички аминокиселини нема да се употребуваат; 6. Цицачи доенчиња треба да се хранат со природно, по можност мајчино млеко. 	834-член 14	С Е С
6.7.17	Храна за животните од сопствено стопанство или од други органски земјоделски стопанства		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Во случај на тревопасните животни, освен секоја година во периодот кога животните може да се преместуваат помеѓу стопанствата што подлежи на 6.3.2.4, најмалку 50% од храна за животните треба да потекнува од самата фармерска единица или во случај кога тоа не е изводливо, треба да се произведе во соработка со други органски фарми првенствено од истиот 	889-член 19	С

	регион.		
6.7.18	Храна за животните која ги исполнува хранливите барања на животните		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сите млади цицачи треба да се хранат со мајчино млеко повеќе одошто со природно млеко, во период од најмалку три месеци за говеда вклучувајќи ги и видовите биволи и бизон и коњи, 45 дена за овци и кози, и 40 дена за свињи. 2. Системот на одгледување за тревопасните животни треба да се засноваат на максимална употреба на напасување врз пасишта согласно расположливоста на пасиштата во различните периоди од годината. Најмалку 60% од сувата материја во дневните оброци за тревопасните животни треба да се состојат од кабеста храна, свежа или сушена крма, или силажа. Дозволено е намалување од 50% за животни за производство на млеко за максимален период од три месеци во раната лактација. 3. Кабеста храна, свежа или сушена крма, или силажа се додава во дневните оброци на свињи и живината. 4. Се забранува држење на добитокот во услови, или на исхрана, кои може да предизвикаат анемија. 5. Практиките на хранење треба да се реверзибилни во било која фаза од процесот на одгледување. <p>Се забранува присилно хранење.</p>	889-член 20	С
6.7.19	Храна за животните во преод		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. До 30% од формулата за храна за животните за просечниот оброците може да се состои од производи за исхрана на добитокот во преод. Кога производи за исхрана на добитокот во преод потекнуваат од единица од самото стопанство, процентот може да се зголеми на 60%. 2. До 20% од вкупниот просечен износ на производи за исхрана на добитокот со кои се храни добитокот може да потекнуваат од пасење или косење на постојани пасишта или парцели со повеќегодишен фураж или протеински посеви, кои се засеани во рамки на органско управување на земјиштето во нивната прва година од преод, под услов да се дел од самото стопанство и да не биле дел од единица за органското производство на тоа стопанство во изминатите пет години. Кога се користат и производи за исхрана на добитокот во преод и производи за исхрана на добитокот од парцели во нивната прва година од преод, вкупниот искомбиниран процентот на таквите производи за исхрана на добитокот не смее да ги надмине максималните проценти утврдени со став 1. 3. Бројките во став 1 и 2 се пресметуваат годишно како процентот на сувата материја од производи за исхрана на добитокот од растително потекло. 	889-член 21 (в. 710-член 6е.4)	С
6.7.20	Неоргански суровини за храна за животните, храна за животните од животинско потекло, минерали и адитиви и помошни производи во храна за животните		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Неоргански суровини за храна за животните од растително и животинско потекло може да се користат во органското производство согласно ограничувањата утврдени со 6.7.20 подолу и само доколку се наведени во Анекс V и доколку се применуваат ограничувањата утврдени таму. 2. Органски суровини за храна за животните од животинско потекло и суровини за храна за животните од минерално потекло може да се користат во органското производство само доколку се наведени во Анекс V и доколку се применуваат ограничувањата утврдени 	889-член 22	С

	<p>таму.</p> <p>3. Производите и нуспроизводите од рибниците може да се користат во органско производство само доколку се наведени во Анекс V и доколку се применуваат ограничувањата утврдени таму.</p> <p>4. Адитиви за храна за животните, одредени производи наменети за исхрана на животните, и помошни средства во преработката може да се користат во органско производство само доколку се наведени во Анекс VI и доколку се применуваат ограничувањата утврдени таму.</p>		
6.7.21	Употреба на неорганска храна за животните од растително и животинско потекло за добитокот		
	<p>Употребата на ограничени сразмери на неорганска храна за животните од растително и животинско потекло се допушта кога фармерите не се во можност да набават храна за животните исклучиво од органско производство. Максималниот процентот на неорганска храна за животните дозволена за период од 12 месеци за видови кои не се тревопасните животни изнесува: 1. 5% за периодот од 1 јануари 2010 година до 31 декември 2011 година.</p> <p>Овој износ се пресметува како процент од сувата материја од храната за животните од земјоделско потекло. Максималниот процент дозволена неорганска храна за животните во дневните оброци изнесува 25% пресметано како процент од сувата материја.</p> <p>Операторот води документирана евиденција за потребата да ја употреби оваа одредба.</p>	889-член 43	С
6.7.22	Катастрофални околности		
	<p>Контролното тело може на привремена основа да дозволи: Употреба на неоргански производи за исхрана на добитокот за ограничен временски период и во однос на конкретно подрачје за поединечни оператори, кога производството на фураж е уништено или кога се наметнуваат ограничувања, особено како резултат на исклучителни метеоролошки услови, епидемија на заразни болести, загадување со отровни супстанции, или како последица од пожари.</p> <p>После одобрението од контролното тело, поединечните оператори водат документирана евиденција за употребата на горниот исклучок. Контролните тела ја известуваат Комисијата за исклучокот што го дозволиле согласно оваа одредба во рок од 1 месец од неговото дозволување.</p>	889-член 47	Е
6.7.23	Спречување на болести и ветеринарно лекување		
	Спречувањето на болестите се заснова на селекција на расата и соеви, практики за управување со сточарството, висококвалитетна храна за животните и раздвижување, соодветна густина на животните, и соодветно и погодно сместување кое се одржува во хигиенски услови.	834-член 14	С
6.7.24	Спречување на болести		
	<p>1. Употребата на хемиски синтетизирани алопатски ветеринарни лекови или антибиотици за превентивно лекување се забранува, без оглед на 6.7.25.</p> <p>2. Употребата на супстанциите за регулирање на растот или производство (вклучувајќи ги и антибиотици, кокцидиостатици и други вештачки средства за регулирање на растот) и употребата на хормони или слични супстанции за контрола на размножувањето или за други цели (на пр. поттикнување или синхронизирање на еструсот), се забранува.</p> <p>3. Кога добитокот се добива од неоргански единици, може да се применат посебни мерки како што се скрининг тестови или периоди на карантин, зависно од локалните околности.</p>	889-член 23	С

	<p>4. Просториите за сместување, трлата, опремата и алатките треба соодветно да се чистат и дезинфицираат за да се спречи пренесување на инфекцијата и натрупување на организми кои ја пренесуваат болеста. Измет, моч и неизедена или истурена храна треба да се отстрануваат толку често колку што е неопходно да се минимизира миризбата и да се избегне привлекување на инсекти и глодачи/ За потребите на чистење и дезинфекција (види 6.7.27) само производите наведени во Анекс VII може да се користат за чистење и дезинфекција на просториите за добитокот, постројки и алатките. Родентициди (за употреба само во стапиците), и производите наведени во Анекс II, може да се употребат само за уништување на инсектите и други штетници во просториите и другите постројки каде што се чува добитокот.</p> <p>5. Просториите ќе се испразнат од добитокот помеѓу две партии на одгледување на живината. Просториите и инсталациите треба да се исчистат и дезинфицираат во тоа време. Освен тоа, при комплетирање на одгледувањето на секоја партија живина, испустот се остава празен за да се дозволи повторно обраснување на вегетацијата. Контролните тела го утврдуваат периодот за кој испустите треба да останат празни. Операторот води документирана евиденција за примената на овој период. Овие барања не важат кога живината не се одгледува по партии, не се чува на испусти, и е слободна да се движи, во текот на целиот ден.</p>		
6.7.25	Ветеринарно лекување		
	<p>1. Болеста треба веднаш да се лекува за да се избегне измачување на животното; хемиски синтетизирани алопатски ветеринарни лекови вклучувајќи ги и антибиотиците може да се користат кога е неопходно и под строги услови, кога употребата на фитотерапевтски, хомеопатски и други производи е несоодветно или неделотворно. Особено, треба да се дефинираат ограничувања во однос на начинот на лекувањето и времето на каренца;</p> <p>2. Дозволена е употреба на имунолошки ветеринарни лекови;</p> <p>3. Дозволен е лекувања поврзано со заштитата на човековото и животинското здравје наметнати врз основа на националните закони;</p> <p>4. Кога, и покрај сите превентивни мерки за осигурување на здравјето на животните (види 6.7.24), животните ќе се разболат или повредат треба веднаш да се лекуваат, по потреба во изолација и во соодветни простории за сместување.</p> <p>5. Фитотерапевтски, хомеопатски производи, елементи во трага и производи наведени во Анекс V, дел 3 во Анекс VI, дел 1.1, треба да се користат со предност над хемиски синтетизираното алопатско ветеринарно лекување или антибиотици, под услов нивното терапевтско дејство да е делотворно за видот на животното, и состојбата за којашто се наменува лекувањето.</p> <p>6. Доколку употребата на мерките од став 1 и 2 не е делотворна за справување со болеста или повредата, и доколку лекувањето е неопходно за да се избегне измачување или вознемирување на животното, хемиски синтетизирани алопатски ветеринарни лекови или антибиотици може да се користат во одговорност на ветеринарот.</p> <p>7. Со исклучок на вакцинација, лекување од паразити и мерките за задолжително уништување кога животното или група животни подлежат на повеќе од три лекувања со хемиски синтетизирани алопатски ветеринарни лекови или антибиотици во рок од 12 месеци, или повеќе од едно лекување доколку нивниот продуктивен животен циклус трае помалку од една година,</p>	834-член 14	C
		889-член 24	E
			C

	<p>засегнатиот добитокот, или производите кои потекнуваат од него, не може да се продава како органски производи, а добитокот ќе го помине преодниот период утврден со 6.2.5. Операторот ќе води документирана евиденција за појавата на таквите околности со цел контролното тело да ја прегледа.</p> <p>8. Времето на каренца помеѓу последното давање на алопатски ветеринарни лекови на животно во нормални услови на употреба, и производство на органски произведени прехранбени производи од таквите животни, треба да изнесува два пати подолго од законски одреденото време на каренца или, во случај кога овој период не е наведен, 48 часа.</p>		
6.7.26	Складирање на алопатски ветеринарни производи		
	Складирањето на алопатски ветеринарни лекови и антибиотици се дозволува во стопанството под услов да се препишани од страна на ветеринарот заради лекување како што е наведено во 6.7.25.6, да се складираат на место кое се надгледува, и да се заведат во евиденцијата за добитокот од Оддел 10 од овој Стандард.	834-член 35	С
6.7.27	Чистење и дезинфекција		
	Што се однесува до чистење и дезинфекција, производите за чистење и дезинфекција во просториите за добитокот и постројките се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс Х.	834-член 14	С
6.8	Пчеларство		
6.8.1	Пчеларство – Екотипови	889-член 8	Е
	Им се дава предност на употребата на локалните екотипови.		
6.8.2	Пчеларство – Преод		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пчелните производи може да се продаваат со упатување на органски метод на производство само кога правилата за органско производство се почитувале најмалку една година. 2. Преодниот период за пчеларниците не важи во случај на примена на 6.8.2.1 од овој Стандард. 3. Во текот на преодниот период восокот се заменува со восок кој потекнува од органско пчеларство. 	889-член 38	С
6.8.2.1	Неоргански роеви		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Неоргански животни може да се донесат во стопанството за потребите на размножување само кога органските животни не се достапни во доволен број. 2. За реновирање на пчеларниците 10% годишно од матиците и роеви може да се заменат со неоргански матици и роеви во единица за органското производство, под услов матиците и роевите да се сместа во кошници со саќе или сатни основи кои потекнуваат од единици за органското производство. 	889-член 9	С
6.8.2.2	Употреба на неоргански пчелен восок		
	<p>Во случај на нови постројки или во текот на преодниот период, може да се користи само неоргански пчелен восок:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. кога пчелниот восок од органско пчеларство не е достапен на пазарот; 2. кога е докажано незагаден со супстанции недозволени за органското производство; и 3. под услов да потекнува од медено капаче. 	889-член 44	С
6.8.2.3	Катастрофални околности		

	Контролното тело може да дозволи на привремена основа во случај на висока смртност на пчелите предизвикана поради здравствени или катастрофални околности повторно воспоставување на пчеларниците со неоргански пчели, кога органските пчеларници не се достапни; После одобрението од контролното тело, поединечните оператори водат документирана евиденција на употребата на горниот исклучок.	889-член 47	Е
6.8.3	Пчеларство – Местоположба на кошниците		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пчеларниците се сместуваат во подрачја кои осигуруваат извори на нектар и полен главно составени од органски произведени посеви или, кога е соодветно, од спонтана вегетација или неоргански управувани шуми или посеви кои се третирани само со методи со мало влијание врз животната средина. Пчеларниците се држат на доволна оддалеченост од извори кои може да доведат до загадување на пчелните производи или до лошо здравје на пчелите; 2. Местоположба на пчеларникот треба да биде таква што, во радиус од 3 км од местото на пчеларникот, извори на нектар и полен да се состојат главно од органски произведени посевите и/или спонтана вегетацијата и/или посевите третирани со методи со мало влијание врз животна средина¹ кои не може да го влијаат врз квалификувањето на пчеларското производство како органско. Горе наведените барања не важат ако не доаѓа до цветање, или кога кошниците се во мирување. 3. Контролното тело може да ги означи регионите или подрачјата каде што не е изводливо пчеларство сообразно со правилата за органско производство. 	834-член 14 889-член 13	С
6.8.4	Пчеларство – Материјали за кошниците		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кошниците треба да се прават првенствено од природни материјали кои не претставуваат ризик од загадување за животна средина или за пчелните производи. 	889-член 13	С
6.8.5	Пчеларство – Одгледување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Се забранува уништувањето на пчелите во саќето како метод поврзан со собирање на пчелните производи; 2. Пчелниот восок за новите сатни основи треба да потекнува од единици за органско производство. 3. Без оглед на 6.8.7, само природни производи, како што е прополис, восок и растителни масла може да се употребат во кошниците. 4. Употребата на хемиски синтетички репеленти се забранува во текот на работите околу вадење на медот. 5. Употреба на трутови за вадење на медот се забранува. 6. Сакатења, како што се потсекување на крилата на матиците се забранува. 	834-член 14 889-член 13 889-член 18.3	С
6.8.6	Пчеларство - Хранење		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. На крајот од производната сезона на кошниците им се оставаат доволни количества резерви од мед и полен за да ја преживеат зимата. Хранењето на пчелните колонии се допушта само кога е загрозен опстанокот на кошниците поради климатски услови и само помеѓу последното собирање на мед и 15 дена пред почетокот на наредниот нектарски или медоносен период. Хранењето се врши со органски мед, органски шеќеров сируп, 	889-член 19	С

¹ Еквивалентни на тие опишани во член 36 од Регулацијата на Советот (ЕЗ) бр. 1698/2005 (12) или во член 22 од Регулацијата на Советот 1257/1999 (13)

	или органски шеќер.		
6.8.6.1	Катастрофални околности		
	Контролното тело може да дозволи на привремена основа хранење на пчелите со органски мед, органски шеќер или органски шеќеров сируп во случај на долготрајни исклучителни временските услови или катастрофални околности, кои што го отежнуваат производството на нектар или медна роса. После одобрението од контролното тело, поединечните оператори водат документирана евиденција за употребата на горниот исклучок.	889-член 47	Е
6.8.7	Пчеларство – Спречување на болести и ветеринарно лекување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заради заштита на рамовите, кошниците и саќето, особено против штетници, созволени се само родентициди (да се користат само во стапици) и соодветни производи наведени во Анекс II. 2. Физичко третирање за дезинфекција на пчеларниците како што се пареа или директен пламен се дозволува. 3. Практиката на уништување на трутовите се допушта само за да се изолира зафатеноста со <i>Varroa destructor</i>. 4. Доколку, и покрај сите превентивни мерки, колониите се разболат или бидат зафатени со наезда, треба да се лекуваат веднаш, и доколку е неопходно, колониите може да се преместат во изолирани пчеларници. 5. Ветеринарни лекови може да се користат во органско пчеларство само доколку нивната употреба е дозволена согласно националниот закон. 6. Мравја киселина млечна киселина, оцетна киселина и оксална киселина како и ментол, тимол, еукалиптол или камфор може да се користат во случаи на наезда од <i>Varroa destructor</i>. 7. Доколку се применува лекување со хемиски синтетизирани алопатски производи, во текот на тој период, третираните колонии треба да се постават во изолирани пчеларници и сиот восок треба да се замени со восок кој потекнува од органско пчеларство. Последователно, преодниот период од една година утврден со 6.8.2 се применува на тие колонии. 8. Барањата утврдени со став 7 не важат за производите наведени во став 6. 	889-член 25	С Е С
7	Производство на преработена храна		
7.1	Општи правила		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подготовката на преработена органска храна се држи разделено во време и простор од неорганска храна. 2. Супстанции и техники кои ги возобновуваат својствата кои биле изгубени во текот на преработката или складирањето на органска храна, кои ги поправаат резултатите од негрижа во текот на преработката на овие производи или кои на друг начин може да доведат во заблуда за вистинската природа на овие производи нема да се користат. 	834-член 19	С
7.2	Правила за производство на преработена храна за животните и храна		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адитиви, помошни средства во преработката и други супстанции и состојки кои се користат за преработка на храна или храна за животните и која било друга практика на преработување што се применува, како што се димење, треба да ги почитуваат начелата на добра преработувачка практика. 2. Операторите кои произведуваат преработена храна за животните 	889-член 26	С

	<p>или храна треба да воспостават и ажурираат соодветни процедури засновани на систематска идентификација на критичните чекори во преработувањето.</p> <p>3. Примената на процедурите од став 2 треба да гарантира во секое време дека произведените преработени производи се сообразни со правилата за органско производство.</p> <p>4. Оператор треба да се придржуваат кон и да ги спроведуваат процедурите од став 2. Особено, операторите:</p> <p>(а) преземаат мерки на претпазливост за да се избегне ризикот од загадување со недоволени супстанции или производи;</p> <p>(б) спроведуваат погодни мерки за чистење, да ја следат нивната делотворен и да ги евидентираат овие зафати;</p> <p>(в) гарантираат дека неоргански производи не се ставаат во промет со индикациите кои се однесуваат на органски метод на производство.</p>		
7.3	Разделено работење		
	<p>Покрај одредбите утврдени со 7.2, кога неоргански производи исто така се подготвуваат и складираат во засегнатата единица за подготовка, операторот:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ги изведува работите непрекинато дури не се заврши целиот процес, разделено во простор или време од слични работи кои се изведуваат на неоргански производи; 2. ги складира органските производи, пред и после работењето со нив, разделени во простор или време од неорганските производи; 3. го известува контролното тело за тоа и води достапен и ажуриран регистар на сите работи и преработени количества; 4. ги презема неопходните мерки за да осигура идентификација на лот и да избегне мешање или размена со неоргански производи; 5. ги изведува работите на органските производи само после pogodно чистење на производната опрема. 	889-член 26	С
7.4	Состојки		
	<p>Следниве услови се однесуваат на составот на органски преработена храна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Производот се произведува главно од состојки од земјоделско потекло; со цел да се одреди дали производот е произведен главно од состојки од земјоделско потекло, додадената вода и готварска сол нема да се земаат предвид. 2. Само адитиви, помошни средства во преработката, додатоци за вкус и мирис, вода, сол, препарати од микроорганизми и ензими, минерали, елементи во трага, витамини, како и аминокиселини и други микрохранливи состојки во прехранбени производи за конкретни хранливи потреби може да се употребат, но само доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс XI; 3. Неоргански земјоделски состојки може да се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство од страна на контролното тело. Таквата одобрението се дава само доколку состојката во прашање не е достапна како органска и одобрението се ревидира на годишно ниво (види 7.4.2). 4. Органска состојка не смее да биде присутна заедно со ситата состојка во неоргански облик или состојка во преод; 5. Храната произведена од поледелски култури во преод треба да содржи само една состојка од поледелска култура од земјоделско потекло. 	834-член 19	С Е С
7.4.1	Употреба на некои производи и супстанции во преработката на		

	храна		
	<p>1. Само следниве супстанции може да се употребат за преработка на органска храна, со исклучок на вино:</p> <p>(а) супстанции наведени во Анекс VIII од овој Стандард;</p> <p>(б) препарати од микроорганизми и ензими кои нормално се употребуваат за преработка на храна;</p> <p>(в) супстанции и производи² етикетираны како природни супстанции за вкус и мирис или природни препарати за вкус и мирис; (д) бои за печат на месото и лушпата јајцата³;</p> <p>(г) бои за печат на месото и лушпата од јајцата⁴;</p> <p>(д) питка вода и сол (со натриумов хлорид или калиумов хлорид како основна компонента) којашто инаку се користи за преработка на храна;</p> <p>(ф) минерали (вклучувајќи ги и елементи во трага), витамини, аминокиселини, и микрохранливи состојки, дозволени само доколку нивната употреба се бара со закон за прехранбени производи во коишто се вградуваат.</p> <p>2. За потребите на пресметката од 9.1,</p> <p>(а) прехранбени адитиви наведени во Анекс VIII и означени со ѕвездичка во колоната за кодовиот број на адитивот, се пресметуваат како состојки од земјоделско потекло;</p> <p>(б) препарати и супстанции од став 1.(б),(в),(г),(д), и (ф) од овој член и супстанции кои не се обележани со ѕвездичка во колоната за кодовиот број на адитивот не се пресметуваат како состојки од земјоделско потекло.</p> <p>3. Употребата на следниве супстанции наведени во Анекс VIII се очекува да се преиспита пред 31 декември 2010 година:</p> <p>(а) натриумов нитрит и калиумов нитрат во Оддел А во смисла на повлекување на овие адитиви;</p> <p>(б) сулфурен диоксид и калиумов метабисулфит во Оддел А;</p> <p>(в) хлороводородна киселина во Оддел Б за преработка на сирењата Гауда, Едам и Маздамер, Буренкас, Фризе и Лидзе Нагелкас.</p>	889-член 27	С
7.4.2	Одобрение за неоргански хранливи состојки од земјоделско потекло		
	<p>Состојка од земјоделско потекло може да се користи само во неоргански облик под следниве услови:</p> <p>1. Оператор да го извести контролното тело за сите неопходни докази кои покажуваат дека засегната состојка не се произведува во доволно количество во земјата или во производство согласно правила за органско производство или не може да се увезе од други земји;</p> <p>2. контролното тело дало формална одобрение којашто се ревидира на годишна основа;</p> <p>3. Одобрението може да се повлече кога доказите ќе укажат дека состојбата со набавката се подобрила.</p>	889-член 29	Е
7.4.3	Специфични одредби за алги		
	1. Доколку конечниот производот е свежа алги, за измивање на	889-член 29а	

² Како што е дефинирано во член 12.2.(б)(i) и 12.2.(в) од Директивата на Советот 88/388/ЕЕЗ (14) согласно член 91.(г) и 22 од таа Директива.

³ Согласно, соодветно, член 2(8) и член 2(9) од Директивата на Европската Парламент и Совет 94/36/ЕЗ (15)

⁴ Согласно, соодветно, член 2(8) и член 2(9) од Директивата на Европската Парламент и Совет 94/36/ЕЗ (Сл. весник на ЕУ бр. L 237, од 10.09.1994, стр. 13)

	<p>свежо набраните алги се користи морската вода. Доколку конечниот производ е дехидрирана алга, за измивање може да се користи и питка вода. Сол може да се користи за отстранување на влагата.</p> <p>2. Употребата на директен пламен кој доаѓа во директен допир со алгата се забранува за сушење. Доколку во процесот на сушење се користат јажиња или друга опрема, истите не треба да се третираат против обраснување или со супстанции за чистење и дезинфекција освен кога производот е наведени во Анекс VII за таква употреба.</p>	(в. 710)	
7.5	Собирање, пакување, превоз и складирање на производи		
7.5.1	Собирање на производи и превоз до единици за подготовка	889-член 30	C
	<p>Операторите може едновременно да вршат собирање на органски и неоргански производи, само доколку соодветни мерки се преземаат да се спречи какво било мешање или размена со неоргански производи и да се осигура идентификација на органските производи. Оператор ги чува информации за денот и часот на собирање како и местото и датумот и времето на прием на производи достапни за контролното тело.</p>		
7.5.2	Пакување и превоз на производи до други оператор или единици		
	<p>1. Оператор водат грижа органските производи да се превезуваат до други единици, вклучувајќи ги и големопродажните субјекти и малопродажните субјекти, само во соодветно пакување, амбалажа или возило затворено на таков начин што не може да дојде да заменување на содржината без да се измести или оштети жигот и да содржи етикета во којашто се наведени, без оглед на другите индикации што се бараат со закон:</p> <p>(а) името и адресата на операторот и, каде што е поинаку, сопственикот или продавачот на производот;</p> <p>(б) називот на производот или опис на концентратот за храна за животните придружено со упатување на органски метод на производство;</p> <p>(в) името и/или кодот на контролното тело на коешто подлежи операторот; и</p> <p>(г) каде што е погодно, идентификациската ознака на лотот согласно системот за означување одобрен или на национално ниво или договорен со контролното тело, а коешто допушта поврзување на лотот со наводите од Оддел 10.</p> <p>Информациите од точка (д) до (г) од овој прв потстав може да се прикажат и во придружен документ, доколку таквиот документ може без сомнение да се поврзе со пакување, амбалажата или превозното средство на производот. Придружниот документ содржи информации за добавувачот и/или превозникот.</p> <p>1. Затворањето на пакување, амбалажата или возилото нема да се бара кога:</p> <p>(а) превозот е директен помеѓу операторот и друг оператор од кои обата подлежат на органски контролен систем, и</p> <p>(б) производи се придружени со документ во кој се наведени информациите кои се бараат согласно став 1, и</p> <p>(в) и операторот испраќач и операторот примач водат документирана евиденција за превозот достапна за контролното тело за таквите превозни работи.</p>	889-член 31	C
7.5.3	Прием на производи од друга единици и други оператори		
	<p>При прием на органски производ, операторот го проверува затворањето на пакување или амбалажата каде што истото се бара</p>	889-член 33	C

	<p>како и присуството на индикациите наведени во 7.5.2.</p> <p>Операторот ги споредува информациите од етикетата од 7.5.2 со информациите во придружниот документ. Резултатот од овие проверки експлицитно ќе се наведе во документираната евиденција од Оддел 10.</p> <p>2. Операторот ги ја проверува документираната евиденција на својот добавувач.</p>	834-член 29	
7.5.4	Складирање на инпути		
	<p>1. За складирање на производи просториите се управуваат на таков начин што да се осигура идентификација на шаржите и да се избегне мешање со или загадување од производи и/или супстанции кои не се во сообразност со правилата за органско производство. органските производи треба да се јасно препознатливи во секое време.</p> <p>2. Кога операторот ракува и неоргански производи и органските производи, вклучувајќи и органски растенија, алги, добитокот и аквакултурни животни, при што вториве се складираат во складиште каде што се складираат и други земјоделски производи или прехранбени производи:</p> <p>(а) органските производи се чуваат разделено од другите земјоделски производи и/или прехранбени производи;</p> <p>(б) се преземаат сите мерки за да осигура идентификација на пратките и да избегне мешање или размена со неоргански производи;</p> <p>(в) погодни мерки за чистење, чијашто делотворност е проверена, се спроведени пред складирање на органските производи; операторот ги евидентира овие работи.</p> <p>(г) складирањето на алопатски ветеринарни лекови и антибиотици се дозволува во стопанството под услов да се препишани од страна на ветеринарот заради лекување како што е наведено во 6.7.25.6, или 11.7.1.f.ii, под услов да се складираат на место кое се надгледува, и да се заведат во евиденцијата за добитокот од Оддел 10 од овој Стандард, или каде што е соодветно, во евиденцијата за аквакултурно производство од 10.6.</p>	889-член 35	С
8	Производство на преработена храна за животните		
8.1	Општи правила		
	<p>1. Производство на преработена органска храна за животните се води разделено во време или простор од производство на преработена неорганска храна за животните.</p> <p>2. Органски материјали за храна за животните, или материјали за храна за животните од производство во преод не смее истовремено со суровини за храна за животните произведени со неоргански средства да влезат во составот на органски производ за добиточна исхрана.</p> <p>3. Каков било материјал за храна за животните којшто се користи или преработува во органското производство не смее да бил преработуван со хемиски синтетизирани растворувачи.</p> <p>4. Супстанции и техники кои ги возобновуваат својствата кои биле изгубени во текот на преработката или складирањето на органската храна за животните, кои ги поправаат резултатите од негрижа во текот на преработката или кои на друг начин може да доведат во заблуда за вистинската природа на овие производи нема да се користат.</p>	834-член 18	С
8.2	Превоз на храна за животните до други единици за производство/подготовка или простории за складирање		

	<p>Покрај одредби од 7.5.2., при превоз на храна за животните до други единици за производство или подготовка или простории за складирање, операторите треба да вода сметка да се исполнат следниве услови:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За време на превоз, органски произведената храна за животните, храна за животните во преод, и неорганската храна за животните треба делотворно физички да се разделат; 2. Возилата и/или амбалажата коишто содржеле неоргански производи се користат за превоз на органските производи под услов: <ol style="list-style-type: none"> (а) погодни мерки за чистење, чијашто делотворност е проверена, се спроведени пред почнувањето со превозот на органските производи; операторот ги евидентира овие работи. (б) сите соодветни мерки се спроведени, зависно до ризикот по органскиот интегритет и, кога е неопходно, операторот гарантира дека неоргански производи не може да се стават во промет со индикации кои упатуваат на органско производство, и (в) операторот води документирана евиденција за таквите превозни работи достапна за контролното тело. 3. Превоз на финална органска храна за животните треба физички да се раздели или временски од превоз на други финални производи; 4. За време на превозот, количеството на производите на почетокот и секое поединечно испорачано количество во текот на турата за испорака се евидентираат. 	889-член 32	С
8.3	Превоз на жива риба		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Живата риба се превезува во погодни аквариуми со чиста вода која одговара на нивните физиолошки потреби во смисла на температура и растворен кислород. 2. Пред превоз на органски риба и рибини производи, цистерните треба темелно да се исчистат, дезинфицираат и исплакнат. 3. Треба да се преземат мерки за намалување на стресот. За време на превозот, густината не смее да постигне ниво кое му штети на видот. 4. Се води документирана евиденција за став 1 до 3. 	889-член 32а (в. 710)	
9	Етикетање		
9.1	Употреба на термини кои упатуваат на органско производство		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. За потребите на овој Стандард за еден производ се смета дека може да носи термини кои упатуваат на органски метод на производство кога, во материјалите за етикетање, за рекламирањето или во комерцијални документи, таквиот производ, неговите состојки или материјали за храна за животните се опишани на начин кој на купувачот му укажува дека производот, неговите состојки или материјалите за храна за животните се добиени согласно правилата утврдени со овој Стандард. <p>Во етикетањето и рекламирањето на живи или непреработени земјоделски производи, термини кои упатуваат на органски метод на производство може да се користат само кога, покрај тоа, сите состојки од тој производот се исто така произведени согласно барањата утврдени со овој Стандард.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Етикетањето од став 1 нема да се користи за производот за кој треба да се назначи во етикетањето или рекламирањето дека содржи ГМО, се состои од ГМО, или е произведен од ГМО. 3. Што се однесува до преработена храна, етикетањето од став 1 	834-член 23	С

	<p>може да се користи:</p> <p>(а) во продажниот опис, под услов:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Преработената храна да е сообразна со 7.1.1, 7.4.1а,б и г; ii. Најмалку 95% од тежината, од неговите состојки од земјоделско потекло да се органски; <p>(б) само во список на состојки, под услов храната да е сообразна со 7.4;</p> <p>(в) во список на состојки и во исто видно поле како и продажниот описот, под услов:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. да содржи други состојки од земјоделско потекло кои се сите органски; ii. храна да е сообразна со 7.1.1, 7.4.1а,б и г; <p>Список на состојки треба да назначи кои состојки се органски. Во случај кога важат точките (б) и (в) од овој став, упатувањето на органски метод на производство може да се појави само во врска со органски состојки и списокот на состојки треба да содржи ознака за вкупниот процент на органски состојки во сразмер со вкупното количество состојки од земјоделско потекло.</p> <p>Термините и индикациите на процентот наведени во претходниот потстав треба да стојат во иста боја, идентична големина и стил на букви како и другите индикации во список на состојки.</p>		
9.2	Задолжителни индикации		
	<p>1. Кога се користат термини согласно 9.1:</p> <p>(а) код на контролното тело на кое подлежи операторот кој ја извршил најскорешните работи од производството или подготовката, исто така ќе се појави во етикета. Забелешка: Контактирајте го Вашето контролното тело за точниот број на кодот;</p> <p>(б) од јули 2010 година што се однесува до претспакувана храна логото на Заедницата исто така може да се прикаже на пакувањето;</p> <p>(в) од јули 2010 кога се користи логото на Заедницата, ознака на местото каде што се одгледувала суровини од којашто е сочинет производот, исто така треба да се прикаже во истото видно поле како и логото и треба да изгледа на некој од следниве начини, како што е соодветно:</p> <p>„Земјоделство од ЕУ“, кога земјоделската суровина била одгледана во ЕУ;</p> <p>„Земјоделство од не-ЕУ“, кога земјоделската суровина била одгледана во трети земји;</p> <p>„Земјоделство од ЕУ/не-ЕУ“, кога земјоделските суровини биле одгледани во Заедницата, а дел од нив биле одгледани и во трети земји. Горенаведената ознака „ЕУ“ или „не-ЕУ“ може да се замени или дополнително со држава во случај кога сите земјоделски суровини од кои е сочинет производот се одгледани во таа држава. За гореспоменатите индикации „ЕУ“ или „не-ЕУ“ мали тежински количества од состојките може да се занемарат под услов вкупното количество на занемарените состојки да не надминува 2% од вкупното тежинско количество на суровини од земјоделско потекло.</p> <p>Гореспоменатата ознака „ЕУ“ или „не-ЕУ“ нема да се прикажува со боја, големина и стил на буквите повпечатливо од продажниот опис на производот.</p> <p>2. Индикациите од став 1 треба да се означат на видливо место на начин на кој ќе бидат лесно видливи, јасно читливи и неизбришиви.</p>	834-член 24	Е
9.3	Лого за органско производство		

	<p>1. Од јули 2010 логото за органско производство на Заедницата може да се користи за етикетање, претставување и рекламирање на производи кои ги задоволуваат барања утврден со овој Стандард.</p> <p>Логото на Заедницата нема да се користи во случај на производи во преод и храна од 9.1.3 (б) и (в).</p> <p>2. Национални и приватни логоа може да се користат за етикетање, претставување и рекламирање на производи коишто ги задоволуваат барања утврден со овој Стандард.</p>	834-член 25	С
9.4	Услови за употреба на кодот и место на потекло		
	<p>1. Ознаката за код на контролното тело:</p> <p>(а) започнува со акроним кој ја посочува третата земја на потекло⁵</p> <p>(б) вклучува термин кој воспоставува врска со методот на органското производство⁶</p> <p>(в) вклучува референтен број којшто го одредува надлежната власт;</p> <p>(г) се поставува веднаш под логото на Заедницата кога логото на Заедницата се користи во етикетањето.</p> <p>2. Ознаката за место каде што е одгледана земјоделската суровина од која е сочинет производот се поставува веднаш под кодот од став 1.⁷</p>	889-член 58	Е
9.5	Специфични барања за етикетањето на храна за животните		
9.5.1	Делокруг, употреба на трговски марки и продажен опис		
	<p>1. Овој оддел не важи за храна за миленичиња и храна за крзнени животни.</p> <p>2. Трговски марки и продажниот опис кои носат индикации од 9.1 може да се користат само доколку најмалку 95% од сувата материја на производот се состои од материјали за храна за животните од органски метод на производство.</p>	889-член 59	С
9.5.2	Индикации на преработена храна за животните		
	<p>1. Без оглед на 9.5.3 и 9.5.1.2., термините од 9.1 може да се користат на преработена храна за животните под услов:</p> <p>(а) преработената храна за животните да е сообразна со сите одредби од овој Стандард а особено со 6.16.4, и 6.16.5, за добитокот, со 11.7.1.(г) и 8.1 за аквакултурни животни, и 8.1 за обете.</p> <p>(б) преработена храна за животните треба да биде сообразна со одредбите од овој Стандард а особено со 6.7.4.3 и 7.2;</p> <p>(в) најмалку 95% од сувата материја на производот е органска.</p> <p>2. Согласно барањата утврдени со точка (а) и (б) од став 1, дозволена е и следнава констатација во случај на производи кои се состојат од различни количества на материјали за храна за животните од метод на органско производство и/или материјали за храна за животните од производи во преод кон органско земјоделство и/или неоргански материјали: „може да се користи во органското производство согласно Регулативата (ЕЗ) 834/2007 и (ЕЗ) 889/2008“.</p>	889-член 60 (в. 710-член 38.13)	С
9.5.3	Услови за употреба на индикациите за преработена храна за		

⁵ Како што е пропишано со меѓународниот стандард за код на државите од две букви ISO 3166 (кодови за претставување на имињата на државите и нивните поделби)

⁶ Како што е пропишано со член 23(1) од Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007 т.е. „био“, „орг“ или „еко“.

⁷ Како што е пропишано со член 24(1) од Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007 т.е. земјоделство од не-ЕУ, земјоделство од ЕУ-не-ЕУ

	животните		
	<p>1. Ознаката од 9.5.2 треба да биде:</p> <p>(а) одделена од формулацијата со која се опишува производот и производителот⁸;</p> <p>(б) прикажана во боја, облик или карактер на фонт кој не привлекува повеќе внимание на себе од што на описот или називот на храната за животните од (а) погоре;</p> <p>(в) придружена, во истото видно поле, со ознака за тежина на сувата материја која покажува:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. процентот на материјали за храна за животните од органски метод на производство; ii. процентот на материјали за храна за животните од производи во преод кон органско земјоделство; iii. процентот на материјали за храна за животните кои не се покриени со точка (i) и (ii); iv. вкупниот процентот на храна за животните од земјоделско потекло; <p>(а) придружен со список на називи на материјалите за храна за животните од органски метод на производство;</p> <p>(б) придружен со список на називи на материјалите за храна за животните од производи во преод кон органското производство;</p> <p>2. Индикациите од 9.6.2 може исто така да се придружени со упатување на барањето да се употребуваат производи за исхрана на добитокот согласно барања за храна за животните во преод (6.7.4.3) и неорганска храна за животните (6.7.4.4).</p>	889-член 61	С
9.7	Други специфични барања за етикетање		
9.7.1	Производи во преод од растително потекло	889-член 14	С
	<p>Производи во преод од растително потекло може да носат ознака „производот во преод кон органско земјоделство“ под услов:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Да бил применуван преоден период од најмалку 12 месеци пред жетвата; 2. Ознаката се прикажува во боја, големина и стил на буквите којшто не е повпечатлива од продажниот опис на производот, целата индикација треба да има иста големина и букви; 3. Производот содржи само една состојка од поледелска култура од земјоделско потекло; 4. Ознаката се поврзува со код на контролното тело од 9.2.. 		
10	Одговорност на операторите за водење евиденција		
10.1	Општо		
	<p>1. Залихи и финансиска евиденција се чуваат на единица или просториите и треба да им овозможат на операторот да идентификува а на контролното тело да провери:</p> <p>(а) добавувачот, а каде е различно, продавач, или извозник на производите;</p> <p>(б) природата и количествата на органските производи испорачани на единицата и, каде е од важност, на сите купени материјали и употребата на тие материјали, и, каде е важно, составот на концентрирани производи за исхрана на добитокот;</p> <p>(в) природата и количествата на органските производи кои се</p>	889-член 66	С

⁸ Како што е пропишано со член 5 од Директивата на Советот 79/373/ЕЕЗ (19) или во член 51 од Директивата на Советот 96/25/ЕЗ (20)

	<p>складирани во просториите;</p> <p>(г) природа, количествата и примателите и, каде е различно, купувачите, а кои не се конечни потрошувачи, на било кои производи кои ја напуштиле единица или просториите или складот на првиот примател;</p> <p>(д) Во случај кога операторите не ги складираат или физички ракуваат таквите органските производи, природата и количествата на органските производи купени и продадени, и добавувачите, а каде е различно, продавачите или извозниците и купувачите, а каде е различно, и примателите;</p> <p>2. Документираната евиденција исто така содржи и резултати од проверка при приемот на органските производи и било која друга информација што ја бара контролното тело заради исправна контрола. Податоците во евиденцијата се документираат со соодветни поткрпувачки документи. Евиденцијата треба да ја покаже рамнотежата помеѓу инпутите и аутпутите.</p> <p>3. Кога операторот води неколку производни единици во исто подрачје, единици за неоргански производи, заедно со просториите за складирање на инпути, исто така мора да подлежат ма минимум контролни барања.</p>		
10.2	Евиденција на растително производство		
	<p>Евиденцијата на растително производство се составува во форма на регистар и се чува на располагање на контролните тела во секое време во просториите на стопанството. Покрај 10.1., таквата евиденција треба да ги содржи најмалку следниве информации:</p> <p>1. Што се однесува до употребата на ѓубрива: Датум на примена, вид и количество на ѓубриво, засегнатите парцели;</p> <p>2. Што се однесува до употребата на производи за заштита на растенијата: Причини и датум на третирање, вид на производот, начин на третирање;</p> <p>3. Што се однесува до купување на земјоделски инпути: Датум, тип и количество на купениот производ;</p> <p>4. Што се однесува до жетвата: Датум, тип и количество на органски поледелско производство или поледелско производство во преод.</p>	889-член 72	С
10.3	Евиденција за производство на алги		
	<p>1. Евиденцијата на производството на алги се составува во форма на регистар од страна на операторот и се чува на располагање на контролните тела во секое време во просториите на стопанството. Ги содржи најмалку следниве информации:</p> <p>(а) список на видови, датум и количества што се набрани;</p> <p>(б) датум на примена, вид и количество на употребено ѓубриво.</p> <p>За собирање на диви алги регистарот треба да ги содржи и:</p> <p>(а) историја на жетвите за секој вид во именуваните наоѓалишта;</p> <p>(б) пресметка на жетвата (количества) по сезона;</p> <p>(в) извори на можно загадување на наоѓалишта за жетвата;</p> <p>(г) одржлив годишен принос за секое наоѓалиште.</p>	889-член 73б (в. 710)	
10.4	Евиденција за добитокот		
	<p>Евиденцијата на добитокот се составува во форма на регистар и се чува на располагање на контролните тела во секое време во просториите на стопанството. Таквата евиденција треба да даде целосен опис на системот за управување на стадото или јатото при што ќе ги содржи најмалку следниве информации:</p> <p>1. Што се однесува до животни кои пристигаат на стопанство: Потекло и датум на пристигање, преодниот период, знак за</p>	889-член 76	С

	<p>идентификација и ветеринарно досие;</p> <p>2. Што се однесува до добитокот којшто го напушта стопанството: Возраст, број на глави, тежина во случај на колење, знак за идентификација и одредиштето;</p> <p>3. Детали за починати животни, и причините за тоа;</p> <p>4. Што се однесува до храна за животните: вид, вклучувајќи и додатоци на храна за животните, сразмерот на различните состојки во оброците и периодите на пристап до површини на отворено, период на преселба кога се применуваат ограничувањата;</p> <p>5. Што се однесува до спречување на болести и ветеринарно лекување и грижа: Датум на лекувањето, детали за дијагнозата, позологијата; вид на лекови, називот на активната фармаколошка супстанција, начинот на лекувањето, и ветеринарниот преглед за ветеринарна грижа со причини, и време на каренца што треба да се примени пред добиточни производи да може да се продаваат етикетирани како органски.</p>		
10.5	Евиденција за ветеринарни лекови за добитокот		
	Кога и да се користат ветеринарни лекови, информациите согласно 10.3(д) му се кажуваат на контролното тело пред добитокот или добиточните производи да се продадат како органски произведени. Лекуваниот добитокот треба јасно да се идентификува, поединечно во случај на крупни животни; поединечно, или по партии, или по кошници, во случај на живина, ситни животни и пчели.	889-член 77	С
10.6	Евиденција за производство на аквакултурни животни		
	<p>Операторот ги обезбедува следниве информации во форма на регистар и истите се ажурираат и чуваат на располагање на контролните власти или контролните тела во секое време во просториите на стопанството.</p> <p>(а) потеклото, датумот на пристигнување и преодниот период на животните кои доаѓаат на стопанството;</p> <p>(б) бројот на лот, возраста, тежината и одредиштето на животните кои го напуштаат стопанството;</p> <p>(в) евиденција за бегање на риби;</p> <p>(г) за риби видот и количеството на храна а во случај на крап и сродните видови документирана евиденција за употреба на дополнителна храна;</p> <p>(д) ветеринарно лекување со детали за целта, датумот на примената, начинот на примената, видот на производот и време на каренца;</p> <p>(ф) мерки за спречување на болести со детали за угарење, чистење и прочистување на водата.</p>	889-член 796 (в. 710-член 796)	
10.7	Специфична барања за евиденција на пчеларството		
	<p>1. Следниве информации се заведуваат во регистар на пчеларникот што се однесува до употребата на прихранување: Видот на на производи, датумот, количествата и кошниците каде што е користен.</p> <p>2. Кога треба да се користат ветеринарни лекови, видот на производот, вклучувајќи и називот на активната фармаколошка супстанција, заедно со детали за дијагнозата, позологијата, начинот на давање, времетраењето на лекувањето, и законското време на каренца треба јасно да се запишат и изјават пред контролното тело пред производи да се продаваат како органски произведени.</p> <p>3. Зоната каде што е сместен пчеларникот се регистрира заедно со идентификацијата на кошниците. контролното тело треба да биде</p>	889-член 78	

	<p>известено за преселувањето на пчеларниците во рок договорен со контролното тело.</p> <p>4. Треба да се води особена грижа за да се изведе соодветно собирање, преработка и складирање на пчелните производи. Се евидентираат сите мерки за сообразност со ова барање.</p> <p>5. Отстранувањето на капачињата и собирањето на медот се заведуваат во регистарот на пчеларникот.</p>		
10.8	Единици кои преработуваат храна за животните		
	За потребите на соодветна контрола на работите, документираната евиденција од 10.1 треба да содржи информации за потеклото, природата и количествата на материјалите за храна за животните, адитиви, продажбата и финални производи.	889-член 89	C
11	Органско производство на алги и аквакултурни животни		
11.1	Правила за производство на алги⁹		
	<p>1. Собирање на диви алги, кои природно растат во морето, се смета за органски метод на производство доколку:</p> <p>(а) подрачјето на растењето е со висок еколошки квалитет¹⁰, и не се непогодни од гледна точка на здравјето.</p> <p>(б) собирањето не влијае врз долгорочната стабилност на природните живеалишта или одржување на видовите во подрачјето на собирање.</p> <p>2. Одгледувањето на алги се одвива во крајбрежните области со еколошки и здравствени карактеристики кои се барем еквивалентни на овие наведени во став 1 за да се сметаат за органски. Покрај тоа:</p> <p>(а) одржливи практики се користат во сите фази на производство, од собирање на млади алги до жетва;</p> <p>(б) за да се води сметка за одржување на широк генетски фонд, собирањето на млади алги во дивината треба да се одвива редовно за да се надополни културниот фонд на затворено;</p> <p>(в) ѓубривата нема да се користа освен во затворени објекти и само доколку се дозволени за употреба во органското производство за таа цел согласно член 16.</p>	834-член 13	
11.2	Подобноста на водната средина и план за одржливо управување		
	<p>1. Работењето ќе се одвива на места кои не подлежат на загадување со производи или супстанции кои не се дозволени за органско производство, или загадувачи кои би ја загрозиле органската природа на производите.</p> <p>2. Органски и неоргански производни единици соодветно се разделуваат. Мерките за такво разделување се засноваат на природната состојба, разделени системи за дистрибуција на вода, оддалеченост, плимските движења, низводната и узводната местоположба на единицата за органско производство.</p> <p>3. Оценка на животна средина сразмерна на производна единица се бара за сите нови работења кои што се пријавуваат за органско производство и кои произведуваат над 20 тони аквакултурни производот годишно со цел да се потврдат условите на</p>	710-член 61	

⁹ Овој оддел ги утврдува детално разработените правила за собирање и фармерско одгледување на алги. Истиот важи, мутатис мутандис, за производството на сите повеќеклеточни морски алги или фитопланктони и микроалги за понатамошна употреба како храна за аквакултурни животни. (710-член 6а).

¹⁰ Како што е дефинирано со Директивата 2000/60/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот од 23 октомври 2000 година, со која се утврдува рамката за делување на Заедницата на полето на политика за водите, и еквивалент за квалитетот на заштитени води со Директивата 2006/113/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот од 12 декември 2006 година за потребниот квалитет за водите во кои се одгледуваат школки.

	<p>производна единица и нејзината непосредна животна средина и веројатните дејства од работењето. Операторот ја поднесува оценката за животна средина¹¹ до контролното тело или контролната власт. Доколку единицата веќе подлежела на еквивалентна оценка, тогаш се дозволува нејзина употреба за оваа цел.</p> <p>4. Операторот доставува план за одржливо управување сразмерен на производна единица за аквакултура и жнеење на алгите. Планот се ажурира годишно и ги дава деталите за дејството од работењето врз животната средина, следењето на животна средина што треба да се преземе, како и список на мерки што треба да се преземат за да се минимизира негативното влијание на околната водна и копнена животна средина, вклучувајќи и, по потреба, исфрлање на хранливи состојки во животна средина по производен циклус годишно. Во планот се води евиденција за надзор и поправка на техничката опрема.</p> <p>5. Деловните оператори со аквакултура и алги даваат предност на употреба на обновливи извори на енергија и рециклирани материјали и како дел од план за одржливо управување составуваат распоред за намалување на отпадоците кој треба да стапи на сила со самото започнување на работењето. Кога е возможно, употребата на топлина во остатоци се ограничува на енергија од обновливи извори.</p> <p>6. За жетвата на алгите се прави еднократна проценка на биомасата на почетокот.</p>		
11.3	Одржливо жнеење на диви алги		
	<p>1. Документирана евиденција се одржува во единицата или просториите и му овозможува на операторот да идентификува, а на контролната власт или на контролното тело да провери дека жетвата дала само диви алги произведени согласно Регулација (ЕЗ) бр. 834/2007 или овој органски стандард.</p> <p>2. Жетвата се одвива на начин што ожеаните количества да не предизвикаат значително влијание врз состојбата на водна животна средина. Мерки се преземаат за да се осигура дека алгите може да се регенерираат, како што се техники за жнеење, минимална големина, возраст, циклуси на размножување или големина на преостанатите алги.</p> <p>3. Доколку алгите се жнеат од споделено или заедничко подрачје за жетвата, документираната евиденција треба да стои на располагање дека севкупната жетва е сообразна со Регулацијата (ЕЗ) бр. 834/2007 или овој органски стандард.</p> <p>4. Во смисла на 10.3.1.б и 10.3.1.б, оваа евиденција мора да даде доказ за одржливо управување и за недолгорочни влијание врз подрачјата за жнеење.</p>	710-член 6в	
11.4	Одгледување на алги		
	<p>1. Културата од алги на море користи само хранливи состојки кои природно се јавуваат во животна средина, или од органско производство на аквакултурни животни, по можност кои се наоѓаат близу или како дел од поликултурни системи.</p> <p>2. Во просториите на копно кога надворешни извори на хранливи состојки се користат нивото на хранливите состојки во излезната вода треба да биде, и да може да се провери, исто или пониско од влезната вода. Само хранливите материи од растително или</p>	710-член 6г	

¹¹ Содржината на оценката за животната средина се заснова на Анекс IV од Директивата на Советот 85/337/ЕЕЗ (*).

	<p>минерално потекло наведени во Анекс I може да се користат.</p> <p>3. Густината на културите или интензитетот на работењето се евидентира и го одржува интегритетот на водна животна средина така што води сметка максималното количество алги што може да се одржи без негативно дејство врз животна средина да не се надмине.</p> <p>4. Јажиња и друга опрема што се користи за одгледување на алги треба повторно да се искористуваат или рециклираат кога е возможно.</p>		
11.5	Мерки против обраснување и чистење на производна опрема и простории		
	<p>1. Био-обраснувачки организми се отстрануваат само со физички средства или рачно, а каде е соодветно, се враќаат назад во морето, на оддалеченост од фармата.</p> <p>2. Чистење на опрема и простории се изведува со физички и механички мерки. Кога ова не е задоволително само супстанциите наведени во Анекс VII, Оддел 2 може да се користат.</p>	710-член бд	
11.6	Преработка на алги		
	<p>1. Доколку конечниот производ се свежи алги, за измивање на свежо ожеаните алги се користи морската вода. Доколку конечниот производ се дехидрирани алги, за измивање може да се користи и питка вода. Сол може да се користи за отстранување на влагата.</p> <p>2. Употребата на директен пламен кој доаѓа во директен допир со алгата се забранува за сушење. Доколку во процесот на сушење се користат јажиња или друга опрема, истите не треба да се третирани против обраснување или со супстанции за чистење и дезинфекција освен кога производот е наведени во Анекс VII за таква употреба.</p>	710-член 29а	
11.7	Производство на аквакултурни животни¹²		
	<p>1. Покрај општите правила за фармерско производство утврдени со став 6.1 од овој Стандард, следниве правила се применуваат за производство на аквакултурни животни:</p> <p>(а) што се однесува до потеклото на аквакултурни животни:</p> <p>i. органската аквакултура се заснова на одгледување на подмладок кои потекнуваат од органски расплодни животни и органски аквакултурни стопанства;</p> <p>ii. кога не е достапен подмладок од органски расплодни животни или стопанства неоргански произведени животни може да се донесат во стопанството под специфични услови:</p> <p>(б) што се однесува до практики на одгледување:</p> <p>i. персоналот којшто ги чува животните мора да поседува неопходно основно познавање и вештини за здравствените потреби и потребите во однос на благосостојбата на животните;</p> <p>ii. практики на одгледување, вклучувајќи и хранење, осмислување на постројките, густина на животните и квалитет на водата треба да водат сметка да се исполнат потребите на животните во однос на нивниот развој, физиологија и однесување.</p> <p>iii. практики на одгледување треба да ги минимизираат</p>	843-член 15	

¹² Овој оддел ги утврдува детално разработените правила за видовите риби, ракообразни животни, иглокожи и мекотели согласно Регулацијата на Советот (ЕЗ) бр. 710/2009. Важи, мутатис мутандис, за зоопланктони, микрограхообразни животни, ротифери, црви и други морски животни за исхрана на животните.

	<p>негативните влијанија врз животна средина од стопанство, вклучувајќи и бегањето на одгледуваните животни;</p> <ul style="list-style-type: none"> iv. органски животни се држат разделено од други аквакултурни животни; v. при превозот треба да се води сметка за одржување на благосостојбата на животни; vi. какво било измачување на животните вклучително и за време на колење треба да се сведува на минимум; <p>(б) што се однесува до размножување:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. вештачко поттикнување на полиплоидија, вештачка хибридизација, клонирање и производство на еднополови соеви, освен по пат на рачно сортирање, нема да се употребува, ii. треба да се избираат соодветни соеви; iii. услови специфичен за видот за управување со расплодните животни, размножувањето и производството на подмладокот се воспоставуваат; <p>(в) што се однесува до храна за риба и ракообразни животни:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. животните се хранат со храна која ги исполнува хранливите барања на животните во различните фази на нивниот развој; ii. растителниот удел во храната треба да потекнува од органското производство, а пак уделот во храната од водните животни треба да потекнува од одржливо искористување на рибниците; iii. во случај на неорганички материјали за храна за животните од растително потекло, материјали за животинската храна од животинско и минерално потекло, адитиви за животинската храна, одредени производи кои се користат за исхрана на животните, и помошни средства во преработката се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство и се наведени во Анекс V и Анекс VI; iv. регулатори на растот и синтетички аминокиселини нема да се употребуваат; <p>(г) што се однесува до мекотелни школки и други видови коишто не ги храни човекот туку се хранат со природни планктони:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. таквите животни кои се храна со филтрирање на храната ги задоволуваат сите свои хранливи барања од природата освен во случај на младите животни кои се одгледуваат во мрестилишта и одгледувалишта; ii. тие се одгледуваат во води кои ги исполнуваат критериумите за Класа А или Класа Б согласно дефиницијата во Анекс II од Регулацијата (ЕЗ) бр. 854/2004; iii. одгледуваната површина треба да биде од висока еколошки квалитет како што е дефинирано со Директивата 2000/60/ЕЗ и, во очекување на нејзино имплементирање со квалитет еквивалентен на означените води согласно Директивата 2006/113/ЕЗ; <p>(д) што се однесува до спречување на болести и ветеринарно лекување:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. спречувањето на болести се заснова на чување на животните во оптимални услови по пат на соодветна местоположба, оптимална изградба на стопанството, примена на добри практики на одгледување и управување, вклучувајќи и редовно чистење и дезинфекција на просториите, висококвалитетна храна, соодветна густина на животните, и селекција на раси и соеви; 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ii. болеста треба веднаш да се лекува за да се избегне измачување на животното; хемиски синтетизирани алопатски ветеринарни лекови вклучувајќи ги и антибиотиците може да се користат кога е неопходно и под строги услови, кога употребата на фитотерапевтски, хомеопатски и други производи е несоодветно. Особено, треба да се дефинираат ограничувања во однос на начинот на лекувањето и времето на каренца; iii. дозволена е употреба на имунолошки ветеринарни лекови; iv. дозволени се лекувања поврзани со заштитата на човековото и животинското здравје наметнати врз основа на законите на Заедницата; <p>(f) што се однесува до чистење и дезинфекција, производите за чистење и дезинфекција во езерата, кафезите, просториите и постројките се користат само доколку се дозволени за употреба во органското производство согласно Анекс VII.</p>		
11.8	Подобноста на водната средина и план за одржливо управување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Одредбите од 11.2.1 до 11.2.5 важат за производство на аквакултурни животни. 2. Одбранбени и превентивни мерки што се преземаат против грабливците¹³ се евидентираат во план за одржливо управување. 3. Со соседните работења треба да постои координација којашто може да се провери заради за сочинување на нивните планови за управување каде што е можно. 4. За производство на аквакултурни животни во рибници, аквариуми или корита, фармите се опремуваат со природни лежишта-филтри, езерца за сталожување, биолошки филтри или механички филтри со кои ќе се собираат отпадните хранливите материи или се употребуваат алги и/или животни (школки или алги) кои придонесуваат за подобрување на квалитетот на истечната вода. Се спроведува следење на истечната вода во редовни интервали каде што е соодветно. 	710-член 25б	
11.9	Истовремено производство на органски и неоргански аквакултурни животни		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Контролното тело може да дозволи мрестилишта и одгледувалишта да одгледуваат и органски и неоргански млади животни во истото стопанство под услов да постои јасно физички разделување меѓу единици и различните системи за дистрибуција на вода. 2. Во случај на производство на израснати животни, контролното тело може да дозволи органски и неоргански производни единици за аквакултурни животни на исто стопанство под услов 11.2.2 од овој Стандард да се придржува и кога станува збор за различни фази на производство и различни периоди на ракување со аквакултурни животни. 3. Операторите водат документирана евиденција за примената на одредбите од овој член. 	710-член 25в	
11.10	Потекло на аквакултурни животни		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Се користат видови кои растат локално, а размножувањето има за цел да даде соеви кои се поприлагодени кон условите на фармерско производство, добро здравје и добро искористување на хранливите ресурси. документираната евиденција за нивното потекло и лекување му се обезбедува на контролното тело. 	710-член 25г.1	

¹³ Согласно Директивата на Советот 92/43/ЕЕЗ (*) и националните правила.

	2. Видовите се избираат такви коишто може да се одгледуваат без да предизвикаат значителна штета по дивиот рибен фонд.		
11.11	Потекло и управување на неоргански аквакултурни животни		
	<p>1. За потребите на размножување или за подобрување на генетскиот фонд и кога органски аквакултурни животни не се достапни, диво фатените и неоргански аквакултурни животни може да се донесат во стопанство. Таквите животни се чуваат во органско управување најмалку три месеци пред да може да се користат за размножување.</p> <p>2. Кога органски аквакултурни млади животни не се достапни неоргански аквакултурни млади животни може да се донесат во стопанството. Најмалку последните две третини од времетраењето на производниот циклус треба да се управуваат според органско управување.</p> <p>3. Максималниот процентот на неоргански аквакултурни млади животни на фармата изнесува: 80% до 31 декември 2011 година, 50% до 31 декември 2013 година, и 0% до 31 декември 2015 година.</p> <p>4. Собирање на диви аквакултурни млади животни особено се ограничува на следниве случаи:</p> <p>(а) природен прилив на ларви и млади животни од риби или школки при полнење на езерата, задржните системи и оградените простори;</p> <p>(б) ларви од европска јагула, под услов да се применува одобрен план за управување со локацијата и да се разреши вештачко размножување на јагулата.</p>	710-член 25д	
11.12	Правила за одгледување на аквакултура		
	<p>1. Средината за одгледување на аквакултурни животни се осмислува на таков начин што, согласно нивните потреби специфични за видот, аквакултурни животни:</p> <p>(а) имаат доволно простор за нивната благосостојба;</p> <p>(б) се чуваат во вода со добар квалитет со достаточо ниво на кислород;</p> <p>(в) се чуваат на температурни и светлосни услови согласно барањата на видот и со обсири кон географската локација;</p> <p>(г) во случај на слатководна риба, дното треба да биде што е можно поблиску до природните услови; и</p> <p>(д) во случај на крап, дното треба да биде природна земја.</p> <p>2. Густина на животните е утврдена со Анекс XIIIа по видовите или групи на видови. При земање предвид на ефектите од густина на животните заради благосостојбата на одгледуваните риби, состојбата на рибите (како што е оштетување на перките, други повреди, стапка на растење, изразено однесување и севкупното здравје) и квалитетот на водата ќе се следат.</p> <p>3. Дизајнот и конструкцијата на водните системи за сузбивање ќе обезбедат стапки на проток и физиохемиски параметри кои ги гарантираат здравјето и благосостојбата на животните и ги обезбедуваат нивните потреби за однесување.</p> <p>4. Системите за сузбивање треба да се осмислат, сместат и работат на начин што ќе го минимизира ризикот од случаи на бегства.</p> <p>5. Доколку побегнат рибите или ракообразни животни, мора да се преземат соодветни дејства за намалување на влијанието врз локалните екосистеми, вклучувајќи и нивно повторно фаќање, кога е соодветно.</p> <p>Се води документирана евиденција.</p>	710-член 25f	

11.13	Специфични правила за водни системи за сузбивање		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Просториите за производство на аквакултурни животни со затворена рецикулација се забранува, со исклучок на мрестилишта и одгледувалишта или за производство на видови кои се користат за организми за органска храна за животните. 2. Единиците за одгледување ги исполнуваат следниве услови: <ol style="list-style-type: none"> (а) За проточни системи мора да е возможно да се следи и контролира стапката на проток и квалитет на водата и на приливната и на одливната вода; (б) Најмалку пет проценти од периметарот („меѓуспој зкопно-вода“) ќе има природна вегетација. 3. Задржните системи на море треба да <ol style="list-style-type: none"> (а) бидат сместени каде што протокот на водата, длабочината и стапките на размена на водената маса се соодветни за минимизирање на влијанието врз морското дно и околната водна маса; и (б) имаат соодветен дизајн, конструкција и одржување на кафезите што се однесува до нивното изложување на работната средина. 4. Вештачкото топлење или ладење на вода се дозволува само во мрестилишта и одгледувалишта. Природната вода од дупкотини може да се користи за топлење или ладење на водата во сите фази на производството. 	710-член 25е	
11.14	Управување со аквакултурни животни		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ракување со аквакултурни животни се минимизира, се врши со најголема можна грижа и соодветна опрема и протоколи кои се користат са се одбегнат стресови и физички оштетувања поврзани со процедурите за ракување. расплодни риби се ракуваат на начин кој ги минимизира физичките оштетувања и стрес и под анестезија каде е соодветно. Работите за класирање се сведуваат на минимум и како што е потребно за да се води сметка за благосостојбата на рибите. 2. Следниве ограничувања се однесуваат на употребата на вештачко светло: <ol style="list-style-type: none"> (а) за продолжување на дневното светло да не го надмине максимумот со кој се почитуваат етолошките потреби, географските услови и општото здравје на одгледуваните животни, овој максимум нема да надмине 16 часа дневно, освен за репродуктивни цели; (б) нагли промени во интензитетот на светлината се избегнува во времето на промена по пат на употреба на пригушливо светло или заднинско светло. 3. Проветрувањето се дозволува за да се води сметка за благосостојба на животните и здравјето, под услов механичките проветрувачи кои се напојуваат со обновливи извори на енергија. Секоја таква употреба треба да се евидентира во записите за аквакултурно производство. 4. Употребата на кислород се допушта само за употреби кои се поврзуваат со барањата за здравјето на животните и критичните периоди на производство или превоз, во следниве случаи: <ol style="list-style-type: none"> (а) исклучителни случаи на пораст на температурата или пад во атмосферскиот притисок или случајно загадување, (б) повремени процедурите за управување со фондот, како што се земање проби или сортирање, (в) со цел да се осигура опстанокот на одгледуваниот фонд. Се води документирана евиденција. 5. Техниките за колење се такви што рибите веднаш ги обесвестуваат и ги прават нечувствителни на болка. Разликите во 	710-член 25ж	

	обемот на жетвата, видот, и местата на производство мора да се земат предвид при земање предвид на оптималните методи за колење.		
11.15	Размножување – забрана на хормони		
	Употребата на хормони и хормонски деривати се забранува.	710-член 25з	
11.16	Храна за риби, ракообразни животни и иглокожи – општо		
	Режимите на исхрана се осмислуваат со следниве приоритети: 1. Здравјето на животните; 2. Висок квалитет на производот, квалитет хранливиот состав кој треба да води сметка за висок квалитет на крајниот јадлив производ; 3. Слабо влијание врз животна средина.	710-член 25s	
11.17	Специфични правила за храна за месојадни аквакултурни животни		
	1. Храна за месојадни аквакултурни животни се избира со следниве приоритети: (а) органски производи за храна на животните од аквакултурно потекло; (б) рибино брашно и рибино масло од органски аквакултурни остатоци; (в) рибино брашно и рибини масло и состојки од рибјо потекло кои потекнуваат од чистењето на риба веќе фатена за човечка исхрана во одржливи рибници; (г) органски материјали за животинска храна од растително потекло и од животинско потекло наведени во Анекс V и ограничувањето утврдено таму се сообразни со. 2. Доколку храната спомената во став 1 не е достапна, рибиното брашно и рибиното масло од неоргански аквакултурни остатоци, или остатоци од риба фатена за човечка исхрана може да се користа за преоден период до 31 декември 2014 година. Таквиот материја за храна не смее да надмине 30% од дневните оброци. 3. Сразмерот во храната може да се состои од максимум 60% органски растителни производи. 4. Астаксантин со потекло главно од органски извори, како што се оклопите на органски ракообразни животни може да се користат во храната за лосос и пастрмка во рамките на нивните физиолошки потреби. Доколку не се достапни органски извори природни извори на астаксантин (како што е квасец фафија) може да се користи.	710-член 25и	
11.18	Специфични правила за храна за некои аквакултурни животни		
	1. Аквакултурни животни од Анекс XIIIа, Оддел 6, Оддел 7 и Оддел 9 се хранат со храна која е природно достапна во езерцата и езерата. 2. Кога не се достапни природни ресурси за животинска храна во доволни количествата од став 1, органска храна од растително потекло, по можност одгледана на самата фарма или алги може да се користат. Операторите водат документирана евиденција за потребата да употребат дополнителна храна за животните. 3. Кога природната храна за животните се надополнува согласно став 2 сразмерот на храната за животните како што е споменато во оддел 7 и за сијамски сом (<i>Pangasius spp.</i>) како што е споменато во оддел 9 може да сочинува максимум 10% рибино брашно или рибино масло по потекло од одржливи рибници.	710-член 25j	

11.19	Производи и супстанции од член 151.(г) (iii) од Регулатива (ЕЗ) бр. 834/2007		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Материјали за храната на животните од животинско и минерално потекло може да се користи за органска аквакултура само доколку е наведена во Анекс V. 2. Адитиви во храната за животните, одредени производи наменети за исхрана на животните, и помошни средства во преработката може да се користат само доколку се наведени во Анекс VI и доколку се применуваат ограничувањата утврдени таму. 	710-член 25к	
11.20	Специфични правила за мекотелите		
	Површини за одгледување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Одгледувањето на мекотелни школки може да се одвива во исто водно подрачје и со органските риби и одгледување на алги во поликултурни системи што ќе се документира во план за одржливо управување. Мекотелни школки може исто така да се одгледуваат заедно со гастроподни мекотели, како што се морските полжави, во поликултура. 2. Органско производство на мекотелни школки се одвива на места обележани со столбови, пловки или други јасни маркери и, кога е погодно, ограничени со мрежи, кафези и други средства направени од човечка рака. 3. Фармите за органски школки треба да го минимизираат ризикот по видовите од интерес за зачувувањето. Доколку се користат мрежи за грабливци нивниот дизајн не смее да допушти повредување на птиците нуркачи. 	710-член 25л	
11.21	Снабдување со семе		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Под услов да не се врши значителна штета врз животна средина и доколку локалните закони го допуштаат тоа, може да се користи диво семе надвор од границите на производна единица во случај на мекотелни школки под услов да потекнува од: <ol style="list-style-type: none"> (а) таложни лежишта коишто е малку веројатно дека ќе ја преживеат зимата или се одвишок на барањата, или барања (б) природни таложјења на семе од школки врз колектори. Се води евиденција за тоа како, каде и кога дивото семе се собира за да се дозволи следливост назад до подрачјето на собирање. Меѓутоа, семе од мрестилишта на неоргански мекотелни школки може да се воведат во единиците за органското производство со следниве максимални проценти: 80% до 31 декември 2011 година, 50% до 31 декември 2013 година, и 0% до 31 декември 2015 година. 2. За јапонската острига, <i>Crassostrea gigas</i>, се дава предност на фонд кој е селективно одгледан за да се избегне икрење во дивината. 	710-член 25љ	
11.22	Управување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Производство употребува густина на животните која не ја надминува густината што се применува за неорганските школки во таа месност. Сортирањето, проретчувањето и исправките во густината на животните се прави согласно биомасата и да се води сметка за благосостојба на животните и висок квалитет на производот. 2. Био-обраснувачки организми се отстрануваат само со физички средства или рачно, а каде е соодветно, се враќаат назад во морето, на оддалеченост од фармата за школкарите. Школкарите може да се третираат еднаш во текот на производниот циклус со раствор од вар заради контрола на конкурентните обраснувачки организми. 	710-член 25м	

11.23	Правила за одгледување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Одгледување на школкини јажиња и други методи наведени во Анекс XIIIа, Оддел 8 може да биде погодно за органското производство. 2. Одгледување на дно на мекотелите се дозволува само каде што не може да се предизвика значително влијание врз животна средина на површините за одгледување и собирање. Евиденцијата на минималното влијание врз животна средина се поткрепува со истражување и извештај за експлоатираната површина којашто операторот треба да им ги обезбеди на контролното тело или контролната власт. Извештајот се додава како посебно поглавје во план за одржливо управување. 	710-член 25н	
11.24	Специфични правила за одгледување на остриги		
	<p>Дозволено е одгледување во вреќи и скелиња. Овие или други структури во коишто се држат остригите се поставуваат така што да се одбегне формирање на целосна препрека кон крајбрежјето. Фондот од остриги внимателно се положува на одгледувалиштето во однос на плимните движења за да се оптимизира производството. Производството треба да ги исполнува критериумите наведени во Анекс XIIIа, Оддел 8.</p>	710-член 25њ	
11.25	Спречување на болести и ветеринарно лекување		
	Општо правила за спречување на болести	710-член 25о	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Планот за управување со здравјето на животните во согласност со член 9 од Директивата 2006/88/ЕЗ ги наведува во детали практиките за биолошката сигурност и спречувањето на болести вклучувајќи и писмен договор за здравствено советување, соодветен на производна единица, со квалификувани услуги за здравјето на аквакултурни животни кои ќе ја посетуваат фармата со зачестеност не помала од еднаш годишно и не помалку од еднаш на секои две години во случај на мекотелни школкари. 2. Системите во стопанството, опремата и алатките треба правилно да се чистат и дезинфицираат. Само производите наведени во Анекс VII, Оддел 2.1 до 2.2 може да се користат. 3. Што се однесува до угарење: <ol style="list-style-type: none"> (а) надлежната власт одредува дали угарењето е неопходно и соодветното времетраење коешто ќе се применува и документира после секој произведен циклус во задржни системи на отворени води на море. Угарењето се препорачува и за други производни методи каде што се користат аквариуми, езерца и кафези; (б) истото не е задолжително за одгледување на мекотелни школкари; (в) за време на угарење кафезите и другите структури кои се користат за производство на аквакултурни животни се празнат, дезинфицираат и се оставаат празни пред повторно да се употребат. 4. Каде што е соодветни, неизедената храна за рибите, изметот и мртвите животни веднаш се отстрануваат за да се избегне ризик од значителна штета по животна средина Што се однесува до квалитетот на водата, минимизирање на ризик од болести, и да се избегне привлекување на инсекти и глодачи. 5. Ултравиолетова светлина и озон може да се користат само во мрестилишта и одгледувалишта. 6. За биолошка контрола на ектопаразитите се дава предност на употреба на риби чистачи. 		
11.26	Ветеринарно лекување		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кога и покрај превентивните мерки за грижа за здравјето на 	710-член	

	<p>здравје ќе се појави некој здрвствен проблем,може да се употреби ветеринарно лекување по следниот редослед на првенство:</p> <p>(а) супстанции од растенија, животни или минерали во хомеопатски раствори;</p> <p>(б) растенија и нивни екстракти кои немаат анестетско дејство, и</p> <p>(в) супстанции како што се: елементи во трага, метали, природни имуностимуланси или дозволени пробиотици.</p> <p>2. Употребата на алопатско лекување се ограничува на два тека на лекување годишно, со исклучок на вакцинација и задолжителни програми за уништување. Меѓутоа, во случај на произведен циклус помал од една година, се применува ограничувањето од едно алопатско лекување. Доколку споменатите ограничувања за алопатско лекување се надминат засегнатите аквакултурни животни не може да се продаваат како органските производи.</p> <p>3. Употребата на третмани против паразити се ограничуваат на два пати годишно или еднаш годишно кога производниот циклус е помал од 18 месеци.</p> <p>4. време на каренца за алопатско ветеринарно лекување и третмани против паразити согласно став3 вклучувајќи и третмани според задолжителните програми за контрола и уништување ќе изнесува два пати од законски пропишаното време на каренца од член 11 од Директивата 2001/82/ЕЗ</p> <p>5. Кога се користат ветеринарни лекови, таквата употреба треба да се декларира до контролното тело или до контролната власт пред животните да се продадат како органски. Третираниот фонд треба јасно да е препознатлив.</p>	25п	
--	--	-----	--

12 Анекси

АНЕКС I

Ѓубрива и средства за подобрување на својствата на почвата пропишани со член 3(1)

Забелешка:

А: одобрено со Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2092/91 и преземено во член 16(3)(в) од Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

Б: одобрено со Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
А	Сложени производи или производи кои содржат само материјали наведени подолу: Шталско ѓубре	Производ кој содржи мешавина од животински измет и растителни материи (од постела за животни) Забрането потекло од интензивно земјоделство
А	Сушено шталско ѓубре и дехидрирано живинско ѓубре	Забрането потекло од интензивно земјоделство
А	Компостиран животински измет, вклучително и живинско ѓубре и компостирано шталско ѓубре	Забрането потекло од интензивно земјоделство
А	Течен животински измет	Употреба после контролирана ферментација и/или соодветно растворање Забрането потекло од интензивно земјоделство
А	Компостирани или ферментирани отпадоци од домаќинство	Производи добиени од проберени отпадоци од домаќинство, кои биле подложени на компостирање или на анаеробна ферментација за производство на биогаз Само растителни или животински отпадоци Само доколку се произведени во затворен и надгледуван систем за собирање, прифатен од земјата членка Максимална концентрација во мг/кг сува материја: кадмиум: 0,7; бакар: 70; никел: 25; олово: 45; цинк: 200; жива: 0,4; хром (вкупно): 70; хром (VI): 0
А	Тресет	Употребата е ограничена за хортикултура (пазарно градинарство, флорикултура, арборикултура, расад)
А	Отпадоци од култивирани печурки	Почетниот состав на супстратот се ограничува на производи од овој Анекс
А	Измет од црви (вермикопост) и инсекти	
А	Ѓуано	
А	Компостирана или ферментирана мешавина од растителни материи	Производ добиен со мешање на растителни материи, кои биле подложени на компостирање или на анаеробна ферментација за производство на биогаз

A	Производи или нуспроизводи од животинско потекло како што е наведено подолу: крвно брашно копитно брашно рожно брашно коскено брашно или дежелатинизирано коскено брашно рибино брашно месно брашно пердувно и влакнено брашно, и „чикет“ волна крзно влакна млечни производи	Максимална концентрација во мг/кг сува материја на хром (VI): 0
A	Производи и нуспроизводи од растително потекло за ѓубрење	Пример: брашно од маслодајна погача, какаови лушпи, сладови стебленца
A	Алги и производи од алги	Се дури се добиваат директно од: (i) физички постапки вклучително и дехидрација, замрзнување, мелење (ii) екстракција со вода или со водени киселински и/или алкални раствори (iii) ферментација
A	Дрвни струготини и иверки	Дрво кое не било хемиски третирано после сечата
A	Компостирана кора	Дрво кое не било хемиски третирано после сечата
A	Дрвен пепел	Од дрво кое не било хемиски третирано после сечата
A	Фино смелен каменен фосфат	Производ наведен во точка 7 од Анекс IA.2. од Регулацијата (ЕЗ) бр. 2003/2003 Европскиот Парламент и од Советот ¹ која се однесува на ѓубривата Содржина на кадмиум помала или еднаква на 90 мг/кг од P ₂ O ₅
A	Алуминиум-калциум фосфат	Производ наведен во точка 6 од Анекс IA.2. од Регулацијата 2003/2003, Содржината на кадмиум помала од или еднаква на 90 мг/кг од P ₂ O ₅ Употребата е ограничена на базични почви (pH > 7,5)
A	Базична згура	Производи наведени во точка 1 од Анекс IA.2. од Регулацијата 2003/2003
A	Сурова калиумова сол или каинит	Производи наведени во точка 1 од Анекс IA.3. од Регулацијата 2003/2003
A	Калиум сулфат, по можност да содржи магнезиумови соли	Производ добиен од сурова калиумова сол по пат на физичка екстракција, по можност со содржина на магнезиумови соли
A	Талог (комина) од ферментација и екстракти од талогот	Со исклучок на амониумов талог

A	Калциум карбонат (креда, лапор, мелен варовник, бретонски амелиорант, (корална алга маерла), фосфатна креда)	Само од природно потекло
A	Магнезиум и калциум карбонат	Само од природно потекло, на пр. магнезиска креда, мелен магнезиум, варовник
A	Магнезиум сулфат (киезерит)	Само од природно потекло
A	Раствор од калциум хлорид	Третирање на лисјата кај јаболкници, после откривање на недостаток од калциум
A	Калциум сулфат (гипс)	Производи наведени во точка 1 од Анекс 1Г. од Регулацијата 2003/2003 Само од природно потекло
A	Индустриска вар од производство на шеќер	Нуспроизвод од производство на шеќер од шеќерна репка
A	Индустриска вар од производство на вакуумска сол	Нуспроизвод од производство на вакуумска сол од соленица што се наоѓа во планини
A	Елементарен сулфур	Производи наведени во Анекс 1Г.3 од Регулацијата 2003/ 2003
A	Елементи во траги	Неоргански микро-хранива наведени во раздел Д од Анекс I кон Регулацијата 2003/2003
A	Натриум хлорид	Само камена сол
A	Камено брашно и глина	

⁽¹⁾ Сл. весник на ЕУ бр. L 304, од 21.11.2003 год., стр. 1.

АНЕКС II

Пестициди — производи за заштита на растенијата пропишани со член 5(1)

Забелешка:

А: одобрено со Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2092/91 и преземено во член 16(3)(в) од Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

Б: одобрено со Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

1. Супстанции од растително или животинско потекло

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
А	Азадирахтин екстрахиран од <i>Azadirachta indica</i> (нимово дрво)	Инсектицид
А	Пчелен восок	Агенс за краење
А	Желатин	Инсектицид
А	Хидролизирани протеини	Привлекувач, само при одобрена примена во комбинација со други соодветни средства од списокот
А	Лецитин	Фунгицид
А	Растителни масла (пр. нанево масло, борово масло, кимино масло)	Инсектицид, акарицид, фунгицид и инхибитор на никулци
А	Пиретрин екстрахиран од <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Инсектицид
А	Квасија екстрахирана од <i>Quassia amara</i>	Инсектицид, одбивач
А	Ротенон екстрахиран од <i>Derris</i> spp. и <i>Lonchocarpus</i> spp. и <i>Terphrosia</i> spp.	Инсектицид

2. Микроорганизми кои се користат во биолошка контрола на штетници и болести

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
А	Микроорганизми (бактерии, вируси и габички)	

3. Супстанции произведени од страна на микроорганизми

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
А	Спиносад	Инсектицид Само кога се преземаат мерки за минимизирање на ризикот од клучните паразитоиди и за минимизирање на ризикот од развој на отпорност

4. Супстанции кои се користат во стапици и/или распрскувачи

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
A	Диамониум фосфат	Привлекувач, само во стапици
A	Феромони	Привлекувач; нарушувач на сексуалното однесување; само во стапици и распрскувачи
A	Пиретроиди (само делтаметрин или ламбдацихалотрин)	Инсектицид; само во стапици со одредени привлекувачи; само против <i>Bactrocera oleae</i> и <i>Ceratitidis capitata</i> Wied.

5. Препарати кои се распрскуваат површински помеѓу култивираниите растенија

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
A	Железен фосфат (железо (III) ортофосфат)	Молускицид

6. Други супстанции кои традиционално се користат во органско земјоделство

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
A	Бакар во форма на бакар хидроксид, бакар оксихлорид, (тривалентен) бакар сулфат, бакрен оксид, бакар октаноат	Фунгицид До 6 кг бакар по хектар годишно За повеќегодишните култури, земјите членки може, по пат на отстапка од претходниот став, да дозволат ограничувањето од 6 кг бакар да се надмине во одредена година, под услов просечното искористено количество во период од изминатите 5 години, вклучувајќи ја тековната година и изминатите четири, да не надминува 6 кг
A	Етилен	Дозревање на банани, киви и каки; дозревање на агруми само како дел од стратегијата за спречување на штетите од овошна мушичка; наведување на процутувањето кај ананасот; инхибитор на никулците кај компирот и кромидот
A	Калиумова сол од масни киселини (мек сапун)	Инсектицид
A	Калиум алуминиум (алуминиум сулфат) (Калинит)	Спречување на зреењето кај бананите
A	Варовен сулфур (калциум полисулфид)	Фунгицид, инсектицид, акарицид
A	Парафинско масло	Инсектицид, акарицид
A	Минерални масла	Инсектицид, фунгицид; само за овошки, винова лоза, маслинови дрва и тропски култури (пр. банани)
A	Калиум перманганат	Фунгицид, бактерицид; само кај овошките, маслинови дрва и винова лоза

A	Кварцен песок	Одбивач
A	Сулфур	Фунгицид, акарицид, одбивач

7. Други супстанции

Одобрение	Име	Опис, барања во однос на составот, услови за употреба
A	Калциум хидроксид	Фунгицид Само кај овошките, вклучително и расад, за контрола на <i>Nectria galligena</i>
A	Калиум бикарбонат	Фунгицид

АНЕКС III

Минимум површина во затворен и отворен простор и други карактеристики на сместувањето на различни видови животни во различни видови производство пропишано со член 10(4)

1. Говеда, коњи, овци, кози и свињи

	Внатрешна површина (нето површина што животните ја користат)		Надворешна површина (место за раздвижување, не вклучувајќи ги пасиштата)
	минимум жива мера (кг)	м ² /грло	м ² /грло
Расплодни и товни говеда и коњи	до 100	1,5	1,1
	до 200	2,5	1,9
	до 350	4,0	3
	над 350	5 со минимум 1 м ² / 100 кг	3,7 со минимум 0,75 м ² / 100 кг
Молзни крави		6	4,5
Расплодни бикови		10	30
Овци и кози		1,5 овци/кози	2,5
		0,35 јагне/јаре	0,5
Опрасени маторици со прасиња до 40 дена		7,5 маторица	2,5
Товни свињи	до 50	0,8	0,6
	до 85	1,1	0,8
	до 110	1,3	1
Прасиња	над 40 дена и до 30 кг	0,6	0,4
Расплодни прасиња		2,5 женки	1,9
		6 мажјаци Доколку кочината е наменета за природен припуст: 10 м ² / вепар	8,0

2. Живина

	Внатрешна површина (нето површина што животните ја користат)			Надворешна површина (м ² површина што се користи по турнус/глава)
	број животни/м ²	цм прачка / животно	гнездо	
Несилки	6	18	7 несилки по гнездо или во случај на заедничко гнездо 120 цм ² / птица	4, под услов да не се надмине ограничувањето од 170 кг азот / ха / годишно

Товна живина (во неподвижно сместување)	10 со максимум 21 кг жива мера / м ²	20 (само за бисерки)		4 бројлери и бисерки 4,5 патки 10 мисирки 15 гуски За сите видови спомнати погоре да не се надмине ограничувањето од 170 кг азот / ха/ годишно
Товна живина во подвижно сместување	16 ¹ во подвижно сместување со најмногу 30 кг жива мера / м ²			2,5, под услов да не се надмине ограничувањето од 170 кг азот / ха / годишно

⁽¹⁾ Само во случај на подвижно сместување кое не надминува 150 м² подна површина.

АНЕКС IV

Максимален број на животни по хектар пропишано со член 15(2)

Класа или вид	Максимален број животни по ха кој одговара на 170 кг азот / ха / годишно
Коњи на возраст над шест месеци	2
Товни телиња	5
Други говеда на возраст до една година	5
Машки говеда на возраст помеѓу една и две години	3,3
Женски говеда на возраст помеѓу една и две години	3,3
Машки говеда на возраст од две или повеќе години	2
Расплодни јуници	2,5
Товни јуници	2,5
Молзни крави	2
Излачени молзни крави	2
Други крави	2,5
Женски расплодни зајаци	100
Расплодни овци	13,3
Кози	13,3
Прасиња	74
Расплодни маторици	6,5
Товни прасиња	14
Други прасиња	14
Трпезни кокошки	580
Несилки	230

Суровини во храната за животните пропишани со член 22(1), (2) и (3)

1. НЕОРГАНСКИ СУРОВИНИ ВО ХРАНАТА ЗА ЖИВОТНИТЕ ОД РАСТИТЕЛНО ПОТЕКЛО

1.1. Житарки, зрна, нивни производи и нуспроизводи:

- Овес како зрно, снегулка, крмно брашно, лушпа и трици
- Јачмен како зрно, белковина и крмно брашно
- Погача од оризов никулец
- Просо како зрно
- ’Рж како зрно или крмно брашно
- Сирак како зрно
- Пченица како зрно, крмно брашно, трици, глутен, глутенско брашно, и никулец
- Спелта како зрно
- Тритикала како зрно
- Пченка како зрно, трици, крмно брашно, погача од никулец и глутен
- Сладови стебленца
- Пивски слад

1.2. Маслодајни семиња, маслодајни плодови, нивни производи и нуспроизводи:

- Семе од маслодајна репка, маслена погача и лушпи
- Соја како зрно, пржена, погача и лушпи
- Сончогледови семки како семки и погача
- Памук како семе и погача
- Ленено семе како семе и погача
- Сусамово семе како погача
- Палмини јатки како погача
- Тиквени семки како погача
- Маслинки, маслинена каша
- Зеленчукови масла (со физичка екстракција)

1.3. Легуминозни семиња, нивни производи и нуспроизводи:

- Леблебија како семе, крмно брашно и трици
- Добиточна леќа како семе, крмно брашно и трици
- Граор како семе подложено на топлинска обработка, крмно брашно и трици
- Добиточен грашок како семе, крмно брашно и трици
- Боб како семе, крмно брашно и трици
- Коњски боб како семе, крмно брашно и трици
- Граорица како семе, крмно брашно и трици
- Лупина како семе, крмно брашно и трици

1.4. Кртоли, корења, нивни производи и нуспроизводи:

- Каша од шеќерна репа
- Компир
- Сладок компир како кртола
- Компирова каша (нуспроизвод при екстракција на компиров скроб)
- Компиров скроб
- Компирови белковини

— Маниока

1.5. Други семиња и плодови, нивни производи и нуспроизводи:

— Рогач

— Рогачни мешунки и крмно брашно

— Тикви

— Агрумна каша

— Јаболка, дуњи, круши, праски, смокви, грозје и нивна каша

— Костени

— Ореова погача

— Лешникова погача

— Какаови луспи и погача

— Желади

1.6. Фуражна и кабеста (волуминозна) храна:

— Луцерка

— Крмно брашно од луцерка

— Детелина

— Крмно брашно од детелина

— Трева (од фуражни растенија)

— Крмно брашно од трева

— Сено

— Силажа

— Житна слама

— Коренови зеленчуци за фураж

1.7. Други растенија, нивни производи и нуспроизводи:

— Меласа

— Крмно брашно од алги (се добива со сушење и толчење на алгите, па со нивно измивање за да се намали содржината на јод)

— Прашоци и екстракти од растенија

— Екстракти од растителни белковини (само за млади животни)

— Зачини

— Зелениш (зачински и чајни билки)

2. СУРОВИНИ ВО ХРАНАТА НА ЖИВОТНИТЕ ОД ЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО

2.1. Млеко и млечни производи:

— Сурово млеко

— Млеко во прав

— Обрано млеко, обрано млеко во прав

— Матеница, матеница во прав

— Сурутка, сурутка во прав, сурутка во прав со ниска содржина на шеќер, белковини од сурутка во прав (добиена по пат на физичка обработка)

— Казеин во прав

— Лактоза во прав

— Урда и кисело млеко

2.2. Риби, други морски животни, нивни производи и нуспроизводи:

Според следниве ограничувања: Производите да се добиени само од одржливи рибници и да се користат за видовите кои не се тревопасни

- Риба
- Рибино масло и нерафинирано масло од бакаларов црн дроб
- Автолизати од мекотели и ракообразни
- Хидролизати и протеолизати добиени со ензимско дејство, во растворлива состојба или не, само за млади животни
- Рибино брашно

2.3. Јајца и производи од јајца

- Јајца и производи од јајца што се користат како храна за живина, првенствено од истото стопанство

3. СУРОВИНИ ВО ХРАНАТА НА ЖИВОТНИТЕ ОД МИНЕРАЛНО ПОТЕКЛО

3.1. Натриум:

- Нерафинирана морска сол
- Груба камена сол
- Натриум сулфат
- Натриум карбонат
- Натриум бикарбонат
- Натриум хлорид

3.2. Калиум:

- Калиум хлорид

3.3. Калциум:

- Црвени корални алги литотамнион и маерла
- Школки од морски животни (вклучително и сипина коска)
- Калциум карбонат
- Калциум лактат
- Калциум глуконат

3.4. Фосфор:

- Дефлуориран дикалциум фосфат
- Дефлуориран монокалциум фосфат
- Мононатриум фосфат
- Калциум магнезиум фосфат
- Калциум натриум фосфат

3.5. Магнезиум:

- Магнезиум оксид (анхидриран магнезиум)
- Магнезиум сулфат
- Магнезиум хлорид
- Магнезиум карбонат
- Магнезиум фосфат

3.6. Сулфур:

- Натриум сулфат

**Адитиви во храната за животните и некои супстанции кои се користат во исхраната на животните
пропишано со член 22(4)**

1. АДИТИВИ ВО ХРАНАТА ЗА ЖИВОТНИТЕ

Наведените додатоци мора да се одобрени согласно Регулативата (ЕЗ) бр. 1831/2003 на Европскиот Парламент и на Советот⁽¹⁴⁾ за адитиви во исхраната на животните.

1.1. Хранливи адитиви

(a) Витамини

- Витамини кои потекнуваат од суровините кои природно се среќаваат во храната за животните;
- Синтетички витамини идентични со природните витамини за моногастрични животни;
- Синтетички витамини А, D, и Е идентични со природните витамини за преживари, со претходно одобрение од земјите членки засновано на проценка на можноста органските преживари да ги добијат неопходните количества од наведените витамини преку нивните оброци.

(б) Елементи во трага

Е1 Железо:

- железо (II) карбонат
- железо (II) сулфат монохидрат и/или хептахидрат
- железо (III) оксид;

Е2 Јод:

- калциум јодат, анхидрат
- калциум јодат, хексахидрат
- натриум јодид;

Е3 Кобалт:

- кобалт (II) монохидрат и/или хептахидрат
- базичен кобалт (II) карбонат, монохидрат;

Е4 Бакар:

- бакар (II) оксид
- базичен бакар (II) карбонат, монохидрат
- бакар (II) сулфат, пентахидрат;

Е5 Манган:

- манган (II) карбонат
- манган оксид и манганиев оксид
- манган (II) сулфат, моно- и/или тетрахидрат;

Е6 Цинк:

- цинк карбонат
- цинк оксид
- цинк сулфат моно- и/или хептахидрат;

Е7 Молибден:

- амониум молибдат, натриум молибдат;

Е8 Селен:

- натриум селенат
- натриум селенит.

¹⁴ Сл. весник на ЕУ бр. L 268, од 18.10.2003 год., стр. 29.

1.2. Зоотехнички адитиви

Ензими и микроорганизми

1.3. Технолошки адитиви

(а) Конзерванси

Е 200 Сорбинска киселина

Е 236 Мравја киселина (*)

Е 260 Оцетна киселина (*)

Е 270 Млечна киселина (*)

Е 280 Пропионска киселина (*)

Е 330 Лимонска киселина

(*) За силажа: само кога временските услови не дозволуваат соодветна ферментација.

(б) Антиоксиданси

Е 306 — Екстракти од природно потекло, богати со токоферол, кои се користат како антиоксиданси

(в) Врзивни средства и средства против засирување

Е 470 Калциум стереат од природно потекло

Е 551б Колоиден кремен

Е 551с Дијатомејска земја (Киезелгур)

Е 558 Бентонит

Е 559 Каолинска глина

Е 560 Природни мешавини од стеарити и хлорити

Е 561 Вермикулит

Е 562 Сепиолит

Е 599 Перлит

(г) Адитиви во силажа

Ензими, квасци и бактерии може да се користат како адитиви за силажа.

Употребата на млечна, мравја, пропионска и оцетна киселина се дозволува во производството на силажа само кога временските услови не дозволуваат соодветна ферментација.

2. ОДРЕДЕНИ СУПСТАНЦИИ КОИ СЕ КОРИСТАТ ВО ИСХРАНАТА НА ЖИВОТНИТЕ

Наведените супстанции мора да се одобрени според Директивата на Советот 82/471/ЕЕЗ за одредени производи кои се користат во исхрана на животните¹⁵

Квасци:

Saccharomyces cerevisiae

Saccharomyces carlsbergiensis

3. СУПСТАНЦИИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СИЛАЖА

— морска сол

— груба камена сол

— сурутка

— шеќер

— каша од шеќерна репа

— житно брашно

— меласа

¹⁵ Сл. весник на ЕУ бр. L 213, од 21.07.1982 год., стр. 8.

Производи за чистење и дезинфекција пропишани со член 23(4)

Производи за чистење и дезинфекција на градбите и постројките за животинско производство:

- Калиумов и натриумов сапун
- Вода и пареа
- Варовно млеко
- Вар
- Негасена вар
- Натриум хипохлорит (пр. како течно белило)
- Каустична сода
- Каустична поташа
- Хидроген пероксид
- Природни растителни есенции
- Лимонска, пероцетна, мравја, млечна, оксална и оцетна киселина
- Алкохол
- Азотна киселина (за млекарска опрема)
- Фосфорна киселина (за млекарска опрема)
- Формалдехид
- Средства за чистење и дезинфекција на виме и молзници
- Натриум карбонат

АНЕКС VIII

Одредени производи и супстанции кои се користат во производство на преработена органска храна пропишано со член 27(1)(а)

Забелешка:

А: одобрено со Регулацијата (ЕЕЗ) бр. 2092/91 и преземено во член 21(2) од Регулацијата (ЕЗ) бр. 834/2007

Б: одобрено со Регулацијата (ЕЗ) бр. 834/2007

ОДДЕЛ А — АДИТИВИ ВО ХРАНАТА, ВКЛУЧИТЕЛНО И НОСИТЕЛИ

За потребите на пресметките наведени во член 23(4)(а)(ii) од Регулацијата (ЕЗ) бр. 834/2007, адитивите во храната обележани со ѕвездичка во колоната на кодовиот број се сметаат за состојки од земјоделско потекло.

Одобрение	Код	Назив	Подготовка на прехранбен производ од		Специфични услови
			растително потекло	животинско потекло	
А	Е 153	Растителен јаглен		Х	Димено козји сирење Сирење морбие
А	Е1606*	Анато, Биксин, Норбиксин		Х	Црвено лестер сирење Дупло глостер сирење Чедар Мимолет сирење
А	Е 170	Калциум карбонат	Х	Х	Не смее да се користи за бојење или збогатување со калциум
А	Е 220 или Е 224	Сулфур диоксид	Х	Х	Во овошни вина (*) без додаден шеќер (вклучително и јаболково и крушово вино) или во медовина: 50 мг (**) За јаболково и крушово вино со додаток на шеќер или концентрат после ферментацијата: 100 мг (**)
		Калиум метаби-сулфит	Х	Х	
(*) Во овој контекст, „овошно вино“ се дефинира како вино направено од овошја кои не се грозје					
(**) Максимално ниво дозволено од сите извори, изразено како SO ₂ во мг/л.					

A	E 250 или E 252	Натриум нитрит Калиум нитрит		X X	За месни производи ⁽¹⁾ : За E 250: индикативно влезно количество, изразено како NaNO_2 : 80 мг/кг За E 252: индикативно влезно количество, изразено како NaNO_3 : 80 мг/кг За E 250: максимално количество на резидуи, изразено како NaNO_2 : 50 мг/кг За E 252: максимално количество на резидуи, изразено како NaNO_3 : 50 мг/кг
A	E 270	Млечна киселина	X	X	
A	E 290	Јаглерод диоксид	X	X	
A	E 296	Јаболчна киселина	X		
A	E 300	Аскорбинска киселина	X	X	Месни производи ⁽²⁾
A	E 301	Натриум аскорбат		X	Месни производи ⁽²⁾ во врска со нитрати и нитрити
A	E 306*	Екстракти богати со токоферол	X	X	Антиоксиданс за масти и масла
A	E 322*	Лецитин	X	X	Производи од млеко ⁽²⁾
A	E 325	Натриум лактат		X	Производи засновани на млеко и месни производи
A	E 330	Лимонска киселина	X		
A	E 331	Натриум цитрат		X	
A	E 333	Калциум цитрат	X		
A	E 334	Винска киселина (L(+)-)	X		
A	E 335	Натриум тартрат	X		
A	E 336	Калиум тартрат	X		
A	E 341 (i)	Монокалциум фосфат	X		Агенс за кревање, за самокревачко брашно
A	E 400	Алгинска киселина	X	X	Производи засновани на млеко ⁽²⁾
A	E 401	Натриум алгинат	X	X	Производи засновани на млеко ⁽²⁾
A	E 402	Калиум алгинат	X	X	Производи засновани на млеко ⁽²⁾
A	E 406	Агар	X	X	Производи засновани на млеко и месни производи ⁽²⁾
A	E 407	Карагенан	X	X	Производи засновани на млеко ⁽²⁾

A	E 410*	Гума од рогач	X	X	
A	E 412*	Гума гуар	X	X	
A	E 414*	Арабиска гума	X	X	
A	E 415	Гума ксантан	X	X	
A	E 422	Глицерол	X		За растителни екстракти
A	E 440 (i)*	Пектин	X	X	Производи засновани на млеко ⁽²⁾
A	E 464	Хидрокси-пропил метил целулоза	X	X	Материјал за капсулирање
A	E 500	Натриум карбонат	X	X	„Dulce de leche“ ⁽³⁾ и путер од кисела павлака и сирење од кисело млеко ⁽²⁾
A	E 501	Калиум карбонат	X		
A	E 503	Амониум карбонат	X		
A	E 504	Магнезиум карбонат	X		
A	E 509	Калциум хлорид		X	Коагулација на млеко
A	E 516	Калциум сулфат	X		Носител
A	E 524	Натриум хидроксид	X		Површинска обработка на баварско печиво („Laugengebäck“)
A	E 551	Силициум диоксид	X		Средство против засирување за зачини и зачински билки
A	E 553b	Талк	X	X	Агенс за премачкување на месни производи
A	E 938	Аргон	X	X	
A	E 939	Хелиум	X	X	
A	E 941	Азот	X	X	
A	E 948	Кислород	X	X	

(1) Овој адитив може да се користи само доколку се докаже пред надлежните органи дека не е достапна технолошка замена која би ги дала истите гаранции и/или би ги одржала истите карактеристики на производот.

(2) Ограничувањата се однесуваат само на животински производи.

(3) „Dulce de leche“ или „Confiture de lait“ се однесува на сочна, богата, кафеава павлака направена од засладено и згуснато млеко.

**ОДДЕЛ Б — ПОМОШНИ СРЕДСТВА ВО ПРЕРАБОТКАТА И ДРУГИ ПРОИЗВОДИ КОИ МОЖЕ ДА СЕ
КОРИСТАТ ЗА ПРЕРАБОТКА НА СОСТОЈКИ ОД ЗЕМЈОДЕЛСКО ПОТЕКЛО ОД ОРГАНСКО
ПРОИЗВОДСТВО**

Забелешка:

А: одобрено со Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2092/91 и преземено во член 21(2) од Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

Б: одобрено со Регулативата (ЕЗ) бр. 834/2007

Одобрение	Назив	Подготовка на прехранбени производи од растително потекло	Подготовка на прехранбени производи од животинско потекло	Специфични услови
A	Вода	X	X	Вода за пиење во смисла на Директива на Советот 98/83/ЕЗ
A	Калциум хлорид	X		Агенс за коагулација
A	Калциум карбонат	X		
	Калциум хидроксид	X		
A	Калциум сулфат	X		Агенс за коагулација
A	Магнезиум хлорид (или нигари)	X		Агенс за коагулација
A	Калиум карбонат	X		Сушење на грозје
A	Натриум карбонат	X		Производство на шеќер(и)
A	Млечна киселина		X	За регулирање на рН на расолот за производство на сирење ⁽¹⁾
A	Лимонска киселина	X	X	За регулирање на рН на расолот за производство на сирење ⁽¹⁾ Производство на масла и хидролиза на скроб ⁽²⁾
A	Натриум хидроксид	X		Производство на шеќер(и) Производство на масла од маслодајна репка (<i>Brassica spp</i>)
A	Сулфурна киселина	X	X	Производство на желатин ⁽¹⁾ Производство на шеќер(и) ⁽²⁾
A	Хлороводородна киселина		X	Производство на желатин За регулирање на рН на расолот за производство на сирењата Гауда, Едам и Масдамер, Беренкас, Фризе и Лидзе Нагелкас
A	Амониум хидроксид		X	Производство на желатин
A	Хидроген пероксид		X	Производство на желатин
A	Јаглерод диоксид	X	X	
A	Азот	X	X	

A	Етанол	X	X	Растворувач
A	Ганинска киселина	X		Помошно средство за филтрација
A				
A	Албумен од белката на јајцето	X		
A	Казеин	X		
A	Желатин	X		
A	Рибен желатин	X		
A	Зеленчукови масла	X	X	Подмачкување, средства за излучување или против пенење
A	Гел или колоиден раствор од силициум диоксид	X		
A	Активиран јаглерод	X		
A	Талк	X		Во согласност со специфични критериуми за чистота за додатокот во храна E 553b
A	Бентонит	X	X	Средство за згуснување на Медовина ⁽¹⁾ Во согласност со специфични критериуми за чистота за додатокот во храна E 558
A	Каолин	X	X	Прополис ⁽¹⁾ Во согласност со специфични критериуми за чистота за додатокот во храна E 559
A	Целулоза	X	X	Производство на желатин ⁽¹⁾
A	Дијатомејска земја	X	X	Производство на желатин ⁽¹⁾
A	Перлит	X	X	Производство на желатин ⁽¹⁾
A	Лешникови луспи	X		
A	Оризovo брашно	X		
A	Пчелен восок	X		Средства за излучување
A	Карнауба восок	X		Средства за излучување

⁽¹⁾ Ограничувањето се однесува само на животински производи.

⁽²⁾ Ограничувањето се однесува само на растителни производи.

АНЕКС IX Дефиниции¹⁶

За потребите од овој Стандард важат следниве дефиниции:

1. „органиско производство“ значи употреба на производните методи сообразни со правилата утврдени со оваа Регулатива, во сите фази на производство, подготовка и дистрибуција;
2. „фази на производство, подготовка и дистрибуција“ подразбираат која било фаза од и вклучувајќи го и примарното производство на органиски производ, се' до и вклучувајќи го и неговото складирање, преработка, превоз, продажба или добавување до крајниот потрошувач, и каде што е соодветно, етикетирање, рекламирање, увоз, извоз и подизведување;
3. „органиски“ значи кој потекнува од или е поврзан со органиско производство;
- (4) „оператор“ значи физичко или правно лице одговорно да води сметка дека се исполнети барањата од оваа Регулатива во рамките на органиското стопанисување под негова контрола;
- (5) „растително производство“ значи производство на земјоделски полјоделски култури вклучувајќи и жнеене на самоникнати растенија за комерцијални потреби;
- (6) „производна единица“ ги подразбира сите средства кои се користат во производниот сектор како што се производни простории, земјини парцели, пасишта, отворени површини, простории за добитокот, рибници, задржни системи за алги или аквакултурни животни, концесирано крајбрежје или морско дно, просториите за складирање на посевите, полјоделски производи, алгини производи, животински производи, суровини и кој било друг инпут од важност за овој специфичен произведен сектор;
- (7) дефиницијата за „аквакултура“ е таа што е дадена во Регулативата на Советот (ЕЗ) бр. 1198/2006 од 27 јули 2006 година за Европскиот фонд за рибници¹⁷;
- (8) „преод“ значи преминување од неорганиско кон органиско земјоделство во даден временски рок, во текот на кој се применуваат одредбите кои се однесуваат на органиското производство;
- (9) „подготовка“ ги подразбира работите околу зачувување и/или преработување на органиските производи, вклучувајќи и колење и сечење на добиточните производи, како и пакување, етикетирање и/или менување на етикетањето кое се однесува на органискиот метод на производство;
- (10) „аквакултурна просторија со затворена рецикулација“ значи просторија во која се одвива аквакултура во затворена средина на копно или во сад каде што се применува рециркулирање на водата, и која зависи од постојан внос на надворешна енергија за стабилизирање на средината за аквакултурните животни;
- (11) „енергија од обновливи извори“ значи обновливи нефосилни извори на енергија: ветар, сонце, геотермална енергија, бранови, плима, хидро-енергија, гас од депонии, гас од постројки за пречистување на канализациска вода и биогасови;
- (12) „мрестилиште“ подразбира место за размножување, излегување и одгледување во раните фази од животот на аквакултурни животни, риби и школки;
- (13) „одгледувалиште“ подразбира место каде се применува посредниот систем на одгледување, помеѓу мрестилиштето и возрасната фаза. Фазата во одгледувалиштето се завршува во првата третина од производниот циклус со исклучок на видовите кои минуваат низ процесот на смолтификација;
- (14) „загадување“ во рамките на производство на аквакултура и алги значи директно или индиректно воведување во водната животна средина на сулстанции или енергија согласно дефинираното во Директива 2008/56/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот¹⁸ и Директивата 2000/60/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот¹⁹, за водите каде што важат соодветно;
- (15) „поликултура“ во рамките на производство на аквакултура и алги значи одгледување на два или повеќе вида обично од различни трофични нивоа во иста културна единица;
- (16) „произведен циклус“ во рамките на производство на аквакултура и алги го подразбира животниот век на аквакултурно животно или алга од најраната животна фаза до жетвата;
- (17) „локално одгледувани видови“ во рамките на производство на аквакултура и алги ги подразбира оние видови кои не се ниту туѓи ниту локално непостојни согласно Регулативата на Советот (ЕЗ) бр. 708/2007²⁰. Видовите наведени во Анекс IV од Регулативата (ЕЗ) бр. 708/2007 може да се сметаат за локално одгледувани видови.

¹⁶ Ја вклучува (ЕЗ) 834/2007, член 2 и изменето со (ЕЗ) 710/2009 член 1.2 дефиниции за аквакултура.

¹⁷ Сл. весник на ЕУ бр. L 223, од 15.08.2006 год., стр. 1.

¹⁸ Сл. весник на ЕУ бр. L 164, од 25.06.2008 год., стр. 19.

¹⁹ Сл. весник на ЕУ бр. L 327, од 22.12.2000 год., стр. 1.

²⁰ Сл. весник на ЕУ бр. L 168, од 28.06.2007 год., стр. 1.

- (18) „густина на животинскиот фонд“ во рамките на аквакултура значи тежина на животните на кубен метар вода во кое било време во фазата на растење, а во случај на плоснати риби и морски ракчиња тежината на површина од квадратен метар.
- (19) дефинициите за „храна“, „храна за животните“ и „ставање во промет“ се тие што се дадени во Регулацијата (ЕЗ) бр. 178/2002 на Европскиот Парламент и на Советот од 28 јануари 2002 година со која се утврдуваат општите начела и барања од законот за храна, се востановува Европската служба за безбедност на храната, и се утврдуваат процедурите за прашањата поврзани со безбедност на храната²¹;
- (20) „етикетирање“ го подразбира било кој термин, збор, подробност, трговска марка, трговско име, илустриран приказ или симбол кој се однесува на и се става на пакувањето, документот, известувањето, етикетата, плочката, прстенот или ременот кои го придружуваат производот или упатуваат на него;
- (21) дефиницијата на „претспакуван прехранбен производ“ е таа дадена во член 13.(б) од Директивата 2000/13/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот од 20 март 2000 година за приближување на законите на земјите членки кои се однесуваат на етикетирањето, прикажувањето и рекламирање на прехранбените производи²²;
- (22) „рекламирање“ подразбира какво било претставување во јавност, на каков било начин освен етикета, чијашто намера или веројатност е да се влијае врз или да се обликуваат ставовите, уверувањата и однесувањата со цел директно или индиректно да се промовира продажбата на органските производи;
- (23) „надлежната власт“ е централната власт надлежна за организирање на официјалните контроли на полето на органското производство согласно одредбите утврдени со оваа Регулација, или било која друга власт на којашто и’ е пренесена таа надлежност; исто така ја вклучува, каде е соодветно, соодносната власт во трета земја;
- (24) „контролна власт“ е јавната административна организација на којашто надлежната власт и’ ја пренела, целосно или делумно, својата надлежност за инспекција и сертификација на полето на органско производство согласно одредбите утврдени со оваа Регулација; тука исто спаѓа, каде е соодветно, соодносната власт на трета земја или соодносната власт којашто делува во трета земја;
- (25) „контролно тело“ е независна приватна трета страна којашто спроведува инспекција и сертификација на полето на органско производство согласно одредбите утврдени со оваа Регулација; тука спаѓаат, каде е соодветно, соодносните тела на трети земји или соодносните тела кои делуваат во трети земји;
- (26) „знак на сообразност“ значи потврда на сообразноста со одреден збир на стандарди или други нормативни документи во облик на знак;
- (27) дефиницијата на „состојки“ е таа што е дадена во член 6(4) од Директивата 2000/13/ЕЗ;
- (28) дефиницијата на „производи за заштита на растенијата“ е таа дадена во Директивата на Советот 91/414/ЕЕЗ од 15 јули 1991 за ставање во промет на производи за заштита на растенијата²³;
- (29) дефиницијата за „генетски модифицирани организми (ГМО)“ е таа дадена во Директивата 2001/18/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот од 12 март 2001 година за намерно испуштање во животната средина на генетски модифицирани организми и со која се отповикува Директивата на Советот 90/220/ЕЕЗ²⁴, а коишто не се добиваат по пат на техники за генетски модификации наведени во Анекс I.Б од таа Директива.
- (30) „произведен од ГМО“ значи да потекнува целосно или делумно од ГМО но да не содржи или да се состои од ГМО;
- (31) „произведени од ГМО“ значи произлезен со употреба на ГМО како последен жив организам во производниот процес, но кој не содржи или не се состои од ГМО ниту е произведен од ГМО;
- (32) дефиницијата на „адитиви во храната за животните“ е таа дадена во Регулацијата (ЕЗ) бр. 1831/2003 на Европскиот Парламент и на Советот од 22 септември 2003 година за адитиви за употреба во животинската исхрана²⁵;
- (33) „еквивалентни“, за опишување на различни системи или мерки, значи дека се способни да ги постигнат истите цели и начела со примена на правилата кои осигуруваат исто ниво на гаранција за сообразност;

²¹ Сл. весник на ЕУ бр. L 31, од 01.02.2002 год., стр. 1. Регулација изменета со Регулацијата на Комисијата (ЕЗ) бр. 575/2006 (Сл. весник на ЕУ бр. L 100, од 08.04.2006 год., стр. 3).

²² Сл. весник на ЕУ бр. L 109, од 06.05.2000 год., стр. 29. Директива изменета со Директивата на Комисијата 2006/142/ЕЗ (Сл. весник на ЕУ бр. L 368, од 23.12.2006 год., стр. 110).

²³ Сл. весник на ЕУ бр. L 230, од 19.08.1991 год., стр. 1. Директива изменета со Директивата на Комисијата 2007/31/ЕЗ (Сл. весник на ЕУ бр. L 140, од 01.06.2007 год., стр. 44).

²⁴ Сл. весник на ЕУ бр. L 106, од 17.04.2001 год., стр. 1. Регулација изменета со Регулацијата (ЕЗ) бр. 1830/2003 (Сл. весник на ЕУ бр. L 268, од 18.10.2003 год., стр. 24).

²⁵ Сл. весник на ЕУ бр. L 268, од 18.10.2003 год., стр. 29. Регулација изменета со Регулацијата на Комисијата (ЕЗ) бр. 378/2005 (Сл. весник на ЕУ бр. L 59, од 05.03.2005 год., стр. 8)

(34) „помошно средство во преработката“ е која било супстанција што сама по себе не се консумира како состојка во храна, која намерно се користи во преработката на суровините, храната или нивните состојки, за да оствари некоја технолошка цел за време на обработувањето или преработувањето и којашто може да доведе до ненамерно но технолошки неизбежно присуство на остатоци од супстанцијата или нејзини деривати во крајниот производ, под услов овие остатоци да не претставуваат никаков ризик по здравјето и да немаат никакво технолошко дејство врз крајниот производ;

(35) дефиницијата за „јонизирачко зрачење“ е таа дадена во Директивата на Советот 96/29/Евроатом од 13 мај 1996 година со која се утврдуваат основните безбедносни стандарди за заштитата на здравјето на работниците и општата јавност против опасностите кои произлегуваат од јонизирачко зрачење²⁶, и како што е ограничено со член 12 од Директивата 1999/2/ЕЗ на Европскиот Парламент и на Советот од 22 февруари 1999 година за приближување на законите на земјите членки за храна и состојки на храна третирани со јонизирачко зрачење²⁷.

(36) „масовно угостителско дејство“ значи подготовка на органските производи во ресторани, болници, кантини и други слични прехранбени дејности во моментот на продажба или испорака до крајниот потрошувач.

²⁶ Сл. весник на ЕУ бр. L 159, од 29.06.1996 год., стр. 1.

²⁷ Сл. весник на ЕУ бр. L 66, од 13.03.1999 год., стр. 16. Директива изменета со Регулацијата (ЕЗ) бр. 1882/2003 (Сл. весник на ЕУ бр. L 284, од 31.10.2003 год., стр. 1).

**Производи и супстанции кои се користат во фармерско производство и критериуми за нивно одобрување
(Реф: 834-член 16)**

1. Контролното тело може да ги одобри за употреба во органското производство и да ги впише во ограничен список производите и супстанциите кои може да се користат во органското фармерско производство за следниве цели:

- (а) како производи за заштита на растенијата;
- (б) како ѓубрива и средства за подобрување на својствата на почвата;
- (в) како неоргански материјали за храната на животните од растително потекло, материјали за храната на животните од минерално потекло и некои супстанции што се користат за исхрана на животните;
- (г) како адитиви во храната за животните и помошни средства во преработката;
- (д) како производи за чистење и дезинфекција на езерца, кафези, простории и постројки за животинско производство;
- (ѓ) како производи за чистење и дезинфекција на простории и постројки кои се користат за растително производство, вклучувајќи и складирање во земјоделското стопанство.

Производи и супстанции кои се впишани во ограничениот список може да се користат само доколку нивната употреба е одобрена во општото земјоделство според националниот закон.

2. Одобрувањето на производите и супстанциите од став 1 подлежи на целите и начелата утврдени со оддел 4 и следниве општи и специфични критериуми коишто ќе се оценуваат како целина;

- (а) нивната употреба е неопходна за одржливо производство и суштинска за нивна наменска употреба;
- (б) сите производи и супстанции треба да се од растително, животинско, микробно или минерално потекло освен кога производите или супстанциите од тие извори не се достапни во доволни количества или со доволен квалитет или доколку не се достапни алтернативи;
- (в) во случај на производи од став 1 (а), важи следново:
 - (i) нивната употреба е суштинска за контрола на штетните организми или конкретни болести за кои не се достапни други биолошки, физички или размножувачки алтернативи или практики на одгледување или други делотворни практики на управување;
 - (ii) доколку производите не се од растително, животинско или минерално потекло и не се идентични на нивната природна форма, може да се одобрат само доколку условите за нивна употреба исклучуваат каков било директен допир со јадливите делови од посевот;
- (г) во случај на производи од став 1 (б), нивната употреба е суштинска за постигнување или одржување на плодноста на почва или за исполнување на хранливите барања за посевите, или специфични потреби за подобрување на својствата на почвата;
- (д) во случај на производи од став 1 (а) и (г), важи следново:
 - (i) неопходни се за одржување на здравјето, благосостојбата и живоста на животните и придонесуваат за соодветна исхрана, ги исполнуваат физиолошките потреби и потреби за однесување на засегнатиот вид или би било невозможно да се произведе или зачува таква храна за животните без да се искористат таквите супстанции;
 - (ii) храната за животните од минерално потекло, елементи во трага, витамини или провитамини да биде од природно потекло. Во случај да не се достапни овие супстанции, хемиски добро дефинирани аналогни супстанции може да се одобрат за употреба во органското производство.

3. (а) Контролното тело може да утврди услови и граници што се однесува до земјоделските производи на кои може да се применуваат производите и супстанциите од став 1, начинот на нанесување, дозирањето, временските ограничувања за употреба и допир со земјоделски производи и, по потреба, да одлучи за повлекување на овие производи и супстанции.

(б) Кога контролното тело смета дека производот или супстанцијата треба да се додадат или повлечат од списокот од став 1, или спецификациите за употреба споменати во потстав (а) треба да се изменат, контролното тело води сметка на Комисијата официјално да и достави досие со причините за вклучувањето, повлекувањето или изменувањето.

Барањата за изменување или повлекување, како и одлуките по истите, треба да се објават.

(в) Производите и супстанциите кои се користат до 1 јануари 2009 година за намените соодветни на тие утврдени со став 1 од овој член може да се користат и после овој датум. Контролното тело може во секој случај да ги повлече таквите производи или супстанции.

4. Контролните тела може да ја уредат употребата на производите и супстанциите во органското фармерско производство за цели поинакви од тие споменати во став 1 под услов нивната употреба да подлежи на

целите и начелата утврдени со оддел 4 и општите и специфични критериуми утврдени со став 2, и само доколку се почитува националниот закон. Контролното тело ја известува Комисијата за таквите правила.

5. Употребата на производите и супстанциите кои не се пропишани со став 1 и 4, и кои подлежат на целите и начелата утврдени со оддел 4 и општите начела од овој Анекс, се одобрени за употреба во органското фармерско производство.

Критериуми за некои производи и супстанции во преработката (Реф: 834-член 21)

1. Одобрувањето за производите и супстанциите за употреба во органското производство и нивното вклучување во ограничениот список на производи и супстанции од став 7.4 подлежи на целите и начелата утврдени со оддел 4 и следниве критериуми коишто ќе се оценуваат како целина:

- (i) алтернативите одобрени согласно ова поглавје не се достапни;
- (ii) без нивна употреба би било невозможно да се произведе или конзервира храната или да се исполни одредено хранливо барање засновано на законите на Заедницата.

Покрај тоа, производите и супстанциите од оддел 4 треба да се најдени во природата и може да поминат само низ механички, физички, биолошки, ензимски или микробни процеси, освен кога таквите производи и супстанции од таквите извори не се достапни во доволни количества и со доволен квалитет на пазарот.

Кога контролното тело смета дека производот или супстанцијата треба да се додадат или повлечат од списокот од став 1, или спецификациите за употреба споменати во овој став треба да се изменат, контролното тело води сметка на Комисијата официјално да и' достави досие со причините за вклучувањето, повлекувањето или изменувањето.

Производите и супстанции кои се користеле пред 1 јануари 2009 година и кои потпаѓаат под оддел 4 може да продолжат да се употребуваат и после овој датум. Контролното тело може во секој случај да ги повлече таквите производи или супстанции.

АНЕКС XII

Образец за изјава на продавачот од 5.3.3

Изјава на продавачот

Име, адреса на продавачот:

Идентификација (пр. број на лот или пратка): Назив на производот:

Состојки:

(Наведи ги сите состојки кои постојат во производот / последни употребени во производниот процес)

.....
.....
.....
.....

Изјавувам дека овој производ не е произведен ниту „од“ ниту „со“ ГМО како што тие термини се употребени во член 2 и 9 од Регулацијата на Советот (ЕЗ) бр. 834/2007. Не располагавам со информации кои би можеле да наведат дека оваа изјава е неточна.

Затоа, изјавувам дека горенаведениот производ е сообразен со член 9 од Регулацијата (ЕЗ) бр. 834/2007 во однос на забраната за употреба на ГМО.

Земам за обврска веднаш да го известам купувачот и неговото контролно тело / контролната власт доколку ја повлечам или изменам оваа изјава, или доколку се разоткријат информации кои би можеле да ја нарушат нејзината точност.

Му одобрувам на контролното тело кое го надгледува нашиот купувач да ја испита точноста на оваа изјава, и доколку е неопходно, да зема проби за аналитичко докажување. Исто така прифаќам оваа задача да ја изврши независна институција која ќе биде напишено назначена од контролното тело.

Долупотпишаниот презема одговорност за точноста на ова изјава.

Држава, место, датум, потпис на продавачот: Печат од фирмата на продавачот *(доколку има)*: